

Christophoros

XXIX. évfolyam, 6. szám

Ingyenes kiadvány

2022. karácsony – Weihnachten 2022

Hallható örömhír

Az angyal pedig ezt mondta nekik:

Ne féljetek, mert íme, nagy örömet hirdetek nektek! (Lk 2,10a)

(CARL BLOCH: A PÁSZTOROK ÉS AZ ANGYAL, 1879)

Az egykedvűen dolgukat végző pásztorok számára a hirtelen nagy fényesség vakító és félelmetes lehetett. Semmilyen jel nem utalt arra, hogy olyan égi jelensé-

get fognak látni aznap, amit még soha. De ha egy üstökös csóvája kelti fel őket nyugalmukból, akkor azt pár napig biztosan mesélték volna. Utána pedig mehetett

volna minden a maga megszokott módján. Most viszont nem csak nagy fényesség támadt, de hangok is szóltak hozzájuk: „Nagy örömet hirdetek nektek!” Ez már nem az, ami pár nap után megkopik és feledésbe vész. Egészen biztos, hogy életük végéig meghatározó történet volt számukra. Váratlanul és végérvényesen megváltozott az életük.

Jézus földre jött olyan megrendítően nagy esemény, hogy lassan kétezer éve a világ megünnepli az emlékét. Lehet, hogy mi már éppúgy beleszokunk ennek a természetességébe, de ez akkor is nagyon nagy dolog. Ahogy egykor a pásztorok életét, úgy a miénket is végérvényesen megváltoztatja a tény, hogy Jézus megszületett, közöttünk, emberek között élt, és életét is adta, hogy nekünk örök életünk legyen. Ennek az örömet pedig nekünk is hirdetni kell! Az angyalok a pásztoroknak vitték a jó hírt, a pásztorok Jézus járásához siettek, de a hír embertől emberig tovább kellett terjedjen, hogy végül betöltse az egész földet. Mi is hirdessük hát az örömhírt: üdvözítő született, aki az Úr Krisztus!

Pelikán András

Áldott karácsonyt kíván a Christophoros olvasóinak,
evangélikusoknak és más felekezetiüknek, soproniaknak és
távolabbiaknak a Soproni Evangélikus Egyházközség vezetése!

Lélek-zet

Simeon

„Akkor karjába vette, áldotta az Istent, és ezt mondta: Most bocsátod el, Uram, szolgálodat beszéded szerint békességgel, mert meglátta szemem üdvösségedet.” (Lk 2,28–30)

A vén Simeon immár farkasszemet néz a halállal. Testén-tagján érzi, hogy egyre közelebb kúszik hozzá. Mint ahogy az öregember napról-napra hanyatlik. Simeont azonban ez nem bántja, sőt kívánja, hogy legyen meg mielőbb. Semmit sem búsul, hogy meg kelt halnia, sőt üdvözli a halált, mert látta a Megváltót. Ha nem így volna, nem tudná örvendező szívvel fogadni a halált.

A kegyes Simeon azt szeretné, ha belátnánk, hogy Megváltóra szorulunk. Megváltónkul pedig azt kell elfogadnunk, akit nem ember talált ki, hanem maga Isten rendelt. Benne nem csalódhatunk, mert biztos nála a segítség. Hiszen e Gyermekek azért van, hogy Isten akaratából rajtunk segítsen. Akinek tehát ez az Isten-küldötte Megváltó a Megváltója, – az nyugodt lehet.

Azon fordul meg minden, hogy Simeonnal meglássuk a Gyermekeket, karunkra vegyük, dédelgessük és csókoljuk, bizodalunkat belévessük, örömeinket, vigaszunkat tőle várjuk. Mert ha szilárdan hisszük, hogy a Gyermekek Istentől jöttek Megváltónak, magától jön a békesség, és se bűn, se halál nem rettent többé. Hiszen éppen ezek ellen van Megváltónk.

Luther Márton

(Jer, örvendjünk, keresztyének!, 42. o.)

Homília Krisztus szent születésére – részlet

Mi is fogadjuk szívünkbe ezt a nagy örömet. Ugyanezt az örömet hirdették az angyalok is a pásztoroknak (Lk 2,10). A mágusokkal együtt boruljunk le előtte, a pásztorokkal együtt dicsőítsük, alkossunk kórust az angyalokkal. Mert ma Megváltó született nekünk, akit a felkent Úr (Lk 2,11), Isten, az Úr megjelent nekünk (Zsolt 117,27), nem az Isten formájában, nehogy megrémíssa a gyöngét, hanem a szolga alakjában (Fil 2,7), hogy a szolgasorba süllyedtet felszabadítsa. Lelkében ki olyan lomha, ki olyan hálátlan, hogy ne örvendezne, ne ujjongana, ne repesne boldogan a történetek fölött?

Az egész teremtés közös ünnepe ez.

A világfölöttieket ajándékozza ez a világnak!

Csillagok futnak az égről, mágusok kelnek útra a pogányok közül, a föld barlangjába fogadja.

Nincs senki, aki valamivel hozzá ne járulna, nincs senki, aki hálátlan volna.

Zengjük mi is az örvendezés énekét!

A theophaneia nevet adjuk ünnepünknek.

A világ megváltását ünnepeljük, az emberiség születésnapját.

Ma kapott feloldozást Ádám az átok alól. Többé már nem áll, hogy „a földből vagy, és visszatérsz a földbe” (1Móz 3,19), hanem az éghez kapcsolódsz, és felvesznek a mennybe.

Már nem áll az, hogy „fájdalommal szüled gyermekeidet” (1Móz 3,16), mert boldog vajúdás hozta a világra az Emmánuelt, és boldogok az emlékek, amelyek szoptatták (Lk 11,27).

Ezért „Gyermekek született nekünk, és Fiú adatott nekünk, amelynek vállán a fejedelemség (Ézs 9,6).

Szívem kivirágzik, szellemem forrása buzog, csak hát parányi a nyelv, és homályos a szó ahhoz, hogy ily nagy örömet hirdethessen.

Csak úgy gondolkodj az Úr emberré válásáról, hogy az Istenhez illő legyen! Gondold sértetlennek és minden szennytől mentesnek az istenséget! Még akkor is, ha anyagi természetben születik. Mert helyrehozza azt, ami szenvedéllyel terhes, és őt nem borítja el a szenvedély. Nem látod, hogy ez a Nap ott van az iszapban is, és mégsem sározódik be, rásüt a szennyesekre is, mégsem mocskolódik be, és nem veszi át bűzüket? Éppen ellenkezőleg, ha tartósan érintkezik ezekkel, kiszárítja rothadásukat.

Miért félsz tőle, hogy valami a mi mocskunkból a szenvedélymentes és sértetlen természetéhez vegyül? Éppen azért született, hogy téged a vele való rokonság által tisztítson meg. Azért növekedik, hogy te a szoktatás által megbarátkozz vele.

Ó, Isten jóságának és emberszeretetének mélysége!

A túlságosan nagy ajándék miatt nem adunk hitelt az adományozónak!

Gazdánk nagy emberségessége miatt rugdalódzunk szolgálata ellen.

Ó, mekkora gonosz hálátlanság!

A mágusok leborulnak előtte, a keresztények pedig azt vizsgálják, hogyan lehet testben az Isten, és

milyen testben, és vajon teljes vagy nem teljes a felvett ember. Némuljanak el a fölösleges kérdések Isten Egyházában!

Tartsák azt a felfogást, amelyre hitet tettek! Amit hallgatás borít, azt ne fürkésszék kíváncsiskodva!

Csatlakozz azokhoz, akik örömmel fogadják az égből érkező Urat!

Gondolj arra, hogy a pásztorok bölcsekké váltak, a papok prófétáltak, az asszonyok örvendeztek, Mária örvendett, amikor Gábrieltől tanítást kapott (Lk 1,28), Erzsébet pedig méhében hordozta az örömben ujjongó Jánost (Lk 1,44). Anna örömhírt hirdetett (Lk 2,38), Simeon karjaiba vette (Lk 2,28), a kicsinyke csecsemőben imádták a nagy Istent!

Amit láttak, azt nem nézték le, hanem Istenségének nagyságát dicsőítették. Mert úgy jelent meg az isteni erő az emberi testen keresztül, mint a fény az áttetsző ablaktáblákon át, megvilágosítva azoknak szemeit, akiknek szíve megtisztult!

Mi is velük együtt fedetlen arccal tükrözzük az Úr dicsőségét, és alakulunk át dicsőségről dicsőségre (2Kor 3,18), a mi Urunk Jézus Krisztus kegyelmében és emberszeretében, akinek dicsőség és hatalom mindörökkön örökké, Ámen.

*Nagy Baszileiosz (378 karácsonyán,
Az egyházatyák beszédei Krisztus-ünnepekre.
I. Karácsonyi ünnepkör, 12-14. o.)*

Értünk

**Mutasd meg hatalmadat, Uram! Mi pedig énekelünk, zoltárt zengünk hatalmas tetteidről!
(Zsolt 21,14)**

A hatalomról szóló tudományos modellekben egyre nagyobb hangsúly esik a reprezentációra. A döntési lehetőségek és hatáskörök ugyanis a hatalomnak csak az egyik felét teszik ki. Ugyanilyen fon-

tos megmutatni, hogy ki az úr, ki van nyeregben, kinek a kezében van a kormánypálca. E szerint a gondolatmenet szerint a kinyilatkoztatás, az Ige testté létele, az inkarnáció szükségszerű lépés. A Mindenható hatalma nem szorítkozhat a teremtés és a gondviselés feladatára, mert ami nem nyilvánvaló, az már nem is hatalom. Attól lesz ugyanis hatalom, hogy megmutatkozik.

Az Örökkévaló ugyanakkor nem foglalkozik társadalomtudományi elméletekkel, nincs kiszolgáltatva az önreprezentáció kényszerének. Mi kérjük őt a zoltárban, hogy mutassa meg hatalmát, nekünk van szükségünk a kézzelfogható jelekre, a mi kedvünkért jelent meg testben az Ige. Ennek a hatalomnak egyetlen vonatkozása sem öncélú, hanem kizárólag a kapcsolatra, a teremtett világ megszólítására irányul. A mi Gondviselőnk abban különbözik a földi hatalmaságtól, hogy az ő reprezentációja nem kísérlet valami imponálásra, hanem közlés. Azért jelenti ki magát, azért hív párbeszédre, hogy mindenki eljuthasson az

igazság ismeretére. „Értünk” – szögezi le a Niceai hitvallás. Mindennek mi vagyunk a címzettjei, a partnerei, a kedvezményezettjei.

Imádkozzunk! A kedvünkért tetted. Megjelentél, kézzelfoghatóvá tetted magadat, Istenünk. Bevontál bennünket hatalmad körébe, és csupa tapintatosság-

ból megengedted, hogy félelmes fenségedet, végtelenségedet egészen emberközelinek élhessük meg. És mivel itt vagy a közelünkben, megszólítasz újra és újra. Hála, hogy társaidul fogadtál! Ezért ma is neked éneklünk zsoltárt szereteted hatalmáról. Ámen.

Dr. Csepregi Zoltán

A 2023-as év igéje: „Te vagy a látás Istene.” (1Móz 16,13)

Szüleim már kiskoromban szemészetre hordtak. Miközben az optikus cserélgette rajtam a dioptriákat, meg kellett mondanom, hogy a fali táblán szereplő labdát mikor látom élesebben. Egy alkalommal nagyon elbizonytalanodtam, ezért rám szóltak: „Mondd már kisfiam, hogy látod, vagy nem látod!” Erre gyorsan kivágtam: „Látod vagy nem látod!”

A 2023-as év igéje egy korántsem vidám eseménysor részeseivé tesz minket. Életének egy drámai pontján Hágár, a rabszolganő semmit sem lát tisztán. Még homályosabban látja az előtte levő bokrokat és állatokat, mint az egykori kisfiú az én történetemben. Hogy is láthatna előre? Úrnőjének, Sárának és annak férjének nem lehetett gyereke, így joggal érezhették, Isten nem fogja tudni betartani ígéretét, amely szerint nagy nép ősszülei lesznek. Az a mentőötletük, hogy Hágár, a rabszolga szüljön gyermeket, akit – mai szóval – béranyaként hordjon ki. Ám amint megfogant Hágárban az új élet, meggyűlölte őt Sára. Az egyiptomi szolgálóasszonynak a pusztába kellett menekülnie. Nemcsak emberségében sértették meg, hanem nőként is megalázták. Mai szóval instrumentalizálták őt, abúzus érte. Ráadásul még az angyal is ezt a próféciát mondja a születendő gyermekéről: „Kezet emel mindenkire, de rá is mindenki.”

Hágár, szegény Hágár: látod vagy nem látod? Biztosan nem látja. Neki nem adatott meg, hogy „hulló könnye záporán át” lássa a kicsi fiát. Homály és szür-

keség veszi őt körül. Csak botorkálni tud, fától fáig, kórótól kóróig. Vaksin beleütközik mások szeretetlenségének sziklafalába. Kitaszítottnak érzi magát. Azt éli át, hogy az útszélre lökték, a társadalom periferiájára. Immár szolgálónál is kevesebb, egy senki.

Ebben a mélységben születik meg Hágár szívében a hitvallás. Nem lát, de hall. Megszólal benne az Úrra mutató belső hang: „Te vagy a látás Istene!” A pontos fordítás így hangzik: „Isten, te látsz engem!”

Isten látásában mélységes részvét van. Ahogy a zsoltárban olvassuk később: „Uram, te megvizsgálasz és ismersz engem. Tudod, ha leülök vagy ha felállok, messziről is észreveszed szándékomat. Szemmel tartod járásomat és pihenésemet, gondod van minden utamra.” (Zsolt 139,1–3) Hiszem, hogy az Úr 2023-as esztendejében napról napra ilyen ígéretet fog nekünk ajándékozni a látás Istene! Úgy, ahogyan Jézus is ránézett az esendő, csellengő emberekre, és megszánta őket, mert olyan voltak, mint a pásztor nélküli juhok (Mk 6,34). Amiként szelíd szemével ránézett az őt háromszor megtagadó Péterre (Lk 22,61). Ahogy a tékozló fiú apja tekintett hazavánszorgó fiára (Lk 15,20).

Éljük át napról napra, hogy életünket számon tartja az Úr, hiszen ő a látás Istene.

Dr. Fabiny Tamás

(Útmutató a Biblia rendszeres olvasásához 2023, 5-7. o.)

Reformációi családi délelőtt

Október 30-án sok résztvevővel tartottuk meg a reformációi családi délelőttöt. A gyerek-istentisztelet után sokféle kézműveskedésre és játékra nyílt lehetőség: A gyerekek vármakettet készíthettek, felépített vár- és templommakettel játszhattak, játékos történetmesélésen keresztül találkozhattak a reformáció üzenetével, színező, labirintus, gyorsasági verseny, nyomdázás és diódobálás segítségével ismerkedhettek Luther Márton életével.

Gyülekezetünk életéből

Az Úr csodásan működik

A Zsidókhoz írt levél 11. fejezetében olvashatunk a hit példaképeiről. Az a vágyunk, hogy az ott megkezdett sort folytassuk a ma élők bizonyosságtételeivel, hiszen egymás hite által is épülünk, bátorítást, remény-

séget kapunk. Szeretettel várjuk és fogadjuk az Úr munkálkodásait! Akinek Isten szívére helyezi a saját történetének megosztását, bátran keressen!

Őri Katalin

„Mert aki mindvégig kitart, az üdvözülni fog.” (Mt 24,13)

Körülbelül másfél évvel ezelőtt nagyon fájni kezdett a lábam. Sokáig azt hittem, hogy a munkahelyi szekrénytologatás miatt, de hetek múltával sem enyhültek a panaszaim, sőt, gyakorlatilag minden végtagomban megjelent a fájdalom. Hiába mentem orvosokhoz, senki sem tudta megmondani, hogy mi a bajom. Egyre rosszabbul lettem, az „utolsó napokban” már teljesen feldagadt a karom, átlag napi két fájdalomcsillapító mellett is nagyon nehezen tudtam elgyalogolni a lakásomtól alig egy kilométerre lévő munkahelyemre. Aztán december 23-án a friss laboreredményeket látva a házi orvosom hívott, hogy menjek be a kórházba, de úgy készüljek, hogy pár napig biztos bent kell, hogy fekszem.

Öt és fél hónap lett ebből a néhány napból...

Sokáig nem tudtak rájönni, hogy mi a bajom.

Folyamatosan romlott az állapotom, de aztán megállapították, hogy egy ritka autoimmun betegség alakult ki bennem, amely előbb az orrüregeket, majd a végtagokat betegíti meg. Tulajdonképpen az utolsó előtti pillanatban kerültem kórházba.

Ekkorra már annyira leromlott az állapotom, hogy egy budapesti klinikára szállítottak. De erre nem emlékezhetek, mert már mélyaltatásban voltam. Hozzá tartozóimmal közölték, hogy ha életben is maradok, már sosem fogok teljes értékű életet élni.

Mikor stabilizálódott az állapotom, s felébredtetek, nagyon rossz gondolataim voltak. Nem értettem, hogy Isten miért büntet azzal, hogy a születésem óta meglévő enzimbetegségem, az egyensúlyzavarok és a beszédhibám mellett kapok még egy újabb diagnózist is. És felrémlent, hogy talán így maradok, mert a többhetes mélyaltatás miatt jobb kezem mutatóujján és a fejemen kívül minden testrészem lebénult, beszélni pedig az intubálás miatt nem tudtam. Gyakorlatilag saját testem foglya voltam. Mi lesz akkor, ha ez így marad?

De szerencsére nem maradt így, kivették a légzőtubust belőlem, végre tudtam édesanyámmal beszélni telefonon, a kórházi személyzettől pedig kérdezni. Megtudtam, hogy miként mentem keresztül, rájöttem,

hogy milyen végtelenül szerencsés vagyok, mert előttem ugyanebben a betegségben gyakorlatilag mindenki meghalt, s milyen apróságokon múlt, hogy még élek.

Isten a tenyerén hordoz. Például akkor kaptam szeptikus sokkot, amikor már a fővárosi klinikára szállítottak. Ha az autópályán leszek rosszul, biztosan befejeződött volna az életem. Vagy hogy pont abba klinikára kerültem, ahol már találkoztak ezzel a kórképpel, s minden gyógyszer rendelkezésre állt a sikeres kezeléshez. Alapvetően minden egy hajszálon múlt.

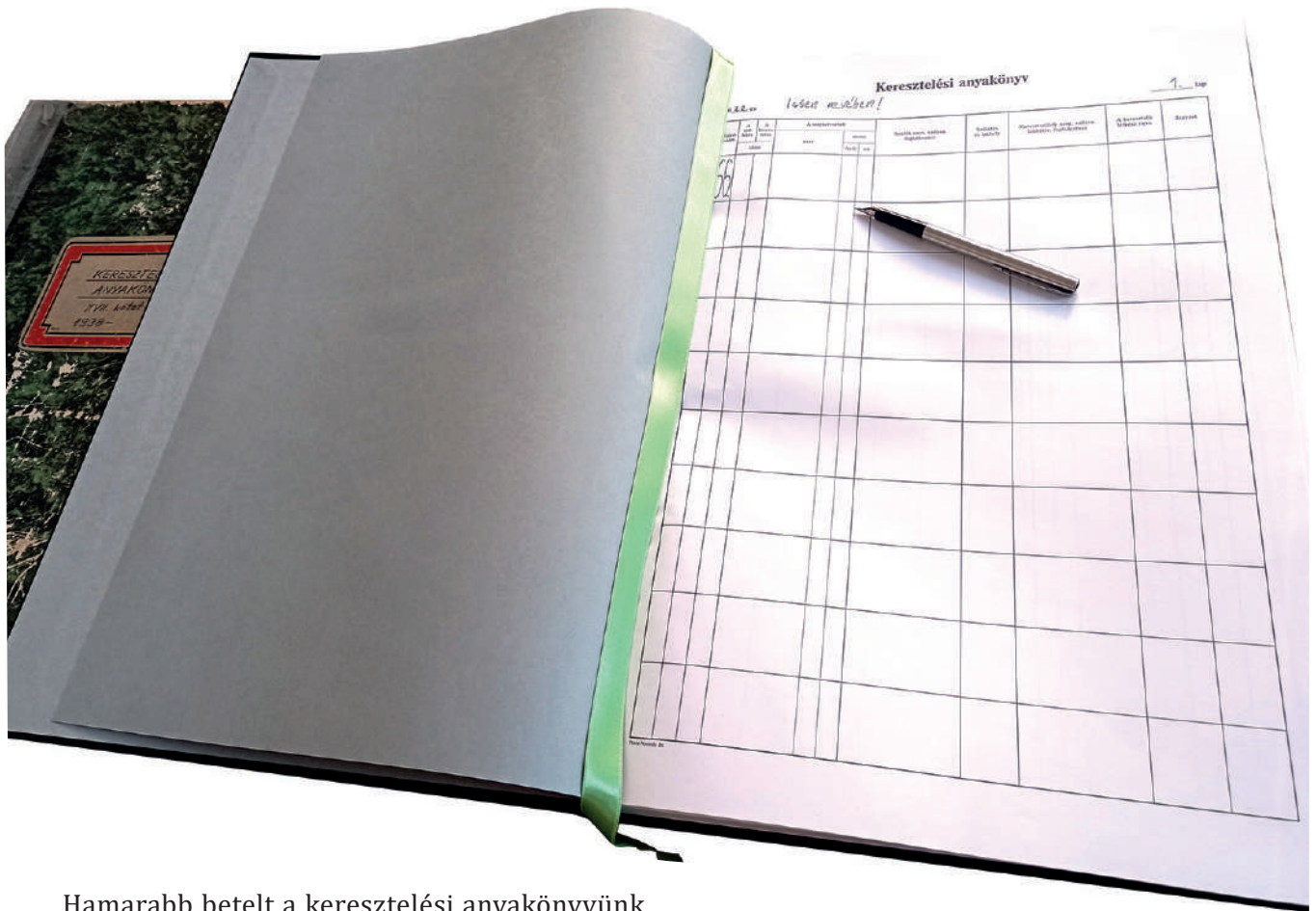
Onnantól kezdve nem volt visszaút, tudtam, hogy meggyógyulok. Napról-napra fejlődtem, Hittem benne, hogy idővel teljesen felépülök. Ha a gyógytornászok húsz perc szobabiciklizést mondtak, negyven percet tekertem.

Egyszer bejött az egyik orvos, hogy készüljek fel arra, hogy a vesém már sosem fog rendesen működni. De! – mondtam neki. Az kész csoda lenne, mondta. Aznap este imádkoztam. Pár nappal később – ha minimálisan is, de beindult a veseműködésem. Aztán kikerültem az intenzív osztályról, pár hétig a belgyógyászatban voltam, majd közel két hónapot a soproni szanatóriumban, ahol ismét megtanultam járni.

Pünkösdkor végre hazamehettem. Október másodikán pedig boldogan énekelhettem, gitározhattam templomunkban a „Tízórai” zenés istentiszteleten.

Major Márton

Új keresztelési anyakönyv

Hamarabb betelt a keresztelési anyakönyvünk 1938 óta használt kötete, mint gondoltuk. Ezért novemberben Isten nevében, reménységgel nyitottuk meg az új, 18. kötetet. Istennek adunk hálát nemcsak az új kötetet kezdő Emmáért, hanem mindazért az 5773 testvérünkért, akiknek a keresztelését a most lezárt, 1938 októberétől vezetett kötetben rögzítették.

Az 1946-os kitelepítés előtt a keresztelesek éves átlagos száma 179 volt, 1946-ban 117, az évtized hátralévő részében átlag 77 fő. A következő évtizedek éves átlagai: 1950-es évek: 63, 1960-as évek: 44, 1970-es évek: 46, 1980-as évek: 40, 1990-es évek: 59, 2000-es évek: 59, 2010-es évek: 84. Az idén várhatóan 74 keresztelést ünnepelhetünk.

Sok-sok öröm van ezek mögött a számok mögött, mert Jézus szavai szerint „Aki hisz, és megkeresztelkedik, üdvözülni.” (Mk 16,16) Még nagyobb az örömünk amiatt, hogy az elmúlt években megkereszteltek közül sokakkal találkozunk a gyerek-istentiszteleten, baba-mama körön, konfirmáción és még számos gyülekezeti alkalmon.

Sok hely van az új anyakönyvben, szeretettel várjuk a keresztelésre jelentkező családokat!

Dr. Tóth Károly

Örök élet vasárnapja

Örök élet vasárnapja az egyházi év végét jelenti. Ilyenkor visszatekinünk az eltelt esztendőre, és előre, a mennyei reménységünk felé. Az idén november 20-án két délelőtti istentiszteletre hívtuk a gyászoló családokat, gyertyát is gyújtottunk az elhunytak emlékére.

Karácsonyok emlékei

A karácsony állandósága

Gyermekkorom karácsonyi emlékei sok évtizeddel ezelőttről valók. Nálunk a karácsonyfát a „Jézuska” hozta. Ezt én sehoggy sem tudtam képzeletemben azonosítani a jászolban fekvő kiseddel, de a 12 éves, születől lemaradó fiúcskával sem. Most, ennyi idő eltelével ki merem mondani: soha nem hittem el egészen. Egyszer aztán – úgy 8-9 éves lehettem – a szekrényben eldugva találtam egy csodálatos, színes borítójú könyvet, Illyés Gyula 77 magyar: népmeséjét. Talán december eleje lehetett. Biztosra vettem, hogy ezzel a könyvvel rövidesen a karácsonyfa alatt fogok találkozni. Így is lett. Ez a megbizonyosodás azonban nem okozott nekem semmi csalódást.

Szentestén az esti istentiszteletre mentünk. Gondolom, előtte díszítették fel szüleink a fát. Azonban a régi karácsonyokon a háztetőket és az utcát mindig hó borította. Még ma is érzem édesapám meleg tenyerét, ahogyan kezébe fogja gyermekkezemet. (Rendetlen kislány voltam és gyakran elhagytam a kesztyűmet.) A templomban lenyűgözött az oltár mellett csillogó két karácsonyfa, és sokáig megfejthetetlen rejtély volt előttem, hogyan függhet a keresztelőkő felett magasan a betlehemi csillag.

Hazafelé tartva édesapánk mindig előresietett, és mire mi kibontakoztunk a kabátokból, sapkákból és hócipőkből (én a kesztyű lehúzását megspórolhatam), kitarult az ajtó és ott állt élő, lobogó gyertyák fényében a karácsonyfa. Ajándéknézés előtt félkörben a fa köré ültünk karácsonyesti áhítatra, amelyen ének és imádság után édesapánk felolvasta Lukács evangéliumából a születéstörténetet.

Tinédzserkorom ünnepi készülődéseinek szó szerint édes emléke, hogy az édesanyánk által házilag készített pompás szaloncukrot esténként együtt csomagoltuk. Ehhez a művelethez egész évben gyűjtöttük a színes sztaniolt, és édesapánk vágta rojtos végűre a selyempapírt.

A gyermekkori karácsonyok alapvető szokásrendjéből alakítottuk ki férjemmel saját családunk ünnepi szokásait. Nálunk az ő gyermekkorában angyal hozta a karácsonyfát. Mi úgy gondoltuk, egyik változatot sem alkalmazzuk, de a fadíszítés titokban történt, és a kitaruló ajtóban gyermekeink ugyanúgy ámulhattak a gyertyáktól és díszektől csillogó karácsonyfára, ahogyan annakidején mi tettük.

Családi karácsonyaink első két évtizedében a szentesti templomi istentiszteletek elmaradtak. Részben szórványhelyzetünk, részben politikai szempontból éber figyelemmel kísért „megbízhatatlanságunk” miatt. De a karácsonyfa alatti áhítat énekekkel, imával, Lukács evangéliumával beépült gyermekeink életébe. A hetvenes évek második felétől autótulajdonosok lettünk, nagyobb mozgástérrel. Ekkor a karácsonyi ünnepkörben férjem számára gyülekezeti szolgálatra adódott lehetőség: lelkészünket ő vitte a tanyavilágot is magába foglaló szórványterületre.

Tíz évvel később nem csekély küzdelem árán kiharcolta a helyi „hatalmasságok” jóváhagyását karácsonyi hangversenyek tartására. Ezeket először csak a művelődési házban engedélyezték, később a szép barokk római katolikus templomban tarthattuk, férjem vegyeskara és családtagjaink zenélése mellett „külsős” közreműködőkkel is. Ezekre az alkalmakra különösen is megindult szívvel gondolok vissza, részben azért, mert ekkor már minden karácsonyt velünk töltött édesanyám is, részben pedig azért, mert a színekatolikus városban olyan ökumenikus közösség részévé váltunk, amelyben hihetetlenül sok gazdagító élményben, lelki munícióban volt részünk. Ilyen ajándékokat kaptunk a Máltai Szeretetszolgálat helyi csoportjának tagjaiként is. Az év egészében, de karácsonykor különösen is átértékeltük, hogy mit jelent abból a szeretetforrásból adni, amelyből mi is táplálkozunk. Ünnepe előtt számtalan csomagot állítottunk össze, ezek széthordásában az egyik „főfutár” férjem volt: időseknek, magányosoknak, szegénysorsúaknak, a délszláv háború idején menekülttáboroknak is vitték a csomagokat. A szentesték délutánjain néhány társammal a közeli város kórházába látogattunk. Felkerestük azokat, akiknek nem volt látogatójuk, vagy tudtuk róluk: különösen is nehéz testi-lelki terheket hordoznak. Sok fájdalmas és szép élménnyel lettem itt gazdagabb.

Óvónői pályám utolsó tíz évét egyházi óvodában töltöttem. Felszabadító élmény volt, hogy az obligát „szeretetünnep” helyét átvehette a karácsony keresztény tartalma és jelentősége. Kollégáimmal közös öröm volt már a készülődés is. Egyik ügyes kezű kolléganőm megismertetett az origami hajtogatás rejtelmeivel. Nagy, sok alakos betlehemeket készítettünk minden csoportunk számára. Ma is hálás vagyok neki ezért a kézműves gyakorlatért, mert nyugdíjas koromban sok karácsonyi képeslapot készíthettem éppen aktuális gyülekezeteinknek. Ma már erre nem vállalkozhatom előrehaladott látásvesztésem miatt, de az a tény, hogy csinálhattam, mindig örömmel fog eltölteni.

Az egyre növekedő családi létszám az évek múlásával körülöttünk már csökkenőre fordult. Amíg te-

hették – és ha tehetik, most is – családok gyermekeink az ünnepek valamelyikén eljöttek hozzánk. Sok-sok öröm, közös muzsikálások emlékét őrizzük. De ahogyan náluk is bővül a család és nőnek a távolságok, a találkozások is ritkulnak.

Mostani karácsonyestéink koradélután, 94 éves nővéremnél kezdődnek, énekekkel, imádsággal, Lukács evangéliumával. Négyen vagyunk együtt: a még élő három testvér és férjem. Este részt veszünk a templomban az istentiszteleten, majd kettesben hazajövünk, kicsi fánkon meggyújtjuk a gyertyát. A fán gyerekkorom egy megmaradt díszje, közös életünk első karácsonyfájáról egy gömb, és az ő gyermekkori kis papír-betlehemese. Ének, imádság, Lukács evangéliuma...

Sok minden változott. Nincs már hócipő, és a házi szaloncukor is a múlté. Élő gyertyák helyett vilnyifűzér és a karácsonyi lapokat felváltotta a mobil: sms, e-mail. Az ajándékok is szegényebbek.

Gyermekként ez volt a lényeg: mit kapok? Később fontosabb lett a „mit adok?” És most ismét a „mit kapok?” kerül előtérbe. Helyesebben: a „mit kaptam?”

Mit is?

Valami állandót. Valami elvehetetlent.

Valakit, aki Örök.

Krisztus megszületett – értem!

Gerhát Lászlóné

Adventi koszorúkészítés

November 26-án gyülekezetünkben több mint harminc család készítette el együtt adventi koszorúját. Köszönjük az Erdészeti Múzeumnak a lehetőséget!

Kétnyelvű és német oldalak – Zweisprachige und deutsche Seiten

Erő (és erőtlenség) – Kraft (und Kraftlosigkeit)

Balatonszárszói ifi-hétvégénken a fiatalokat arról kérdeztük, mi minden ad nekik erőt az erőtlenségben. A következőkben ebből adunk válogatást két nyelven. – Was gibt uns Kraft in mancher Kraftlosigkeit? Dieser Frage begegneten auch die Mitglieder unserer Jugendgruppe beim gemeinsamen Wochenende in Balatonszárszó. Einige Gedanken wollen wir im Folgenden – sowohl auf Ungarisch, als auch auf Deutsch – wiedergeben.

Ich denke, ich habe öfter das Gefühl, kraftlos zu sein, als das Gefühl, stark zu sein. Ich kann gar nicht sagen, wie oft es schon vorkam, dass ich mich am Ende eines Schultages schwach fühlte. Und dabei denke ich nicht an Müdigkeit oder Erschöpfung, sondern an eine mentale Kraftlosigkeit, die es einem wahnsinnig schwer macht, Motivation zu finden. Da tut es gut, etwas zu finden, woraus man Kraft schöpfen kann. Für mich ist es eine Gemeinschaft, die Familie oder die Erholung. Doch meine bedeutendste Kraftquelle ist Gott. Er hat mir all die Menschen an die Seite gestellt, neben denen ich immer ich selbst sein kann und in deren Gegenwart ich mich immer kraftvoll spüre.

Eine meiner liebsten Erinnerungen passt sehr gut zu diesem Thema. Vor ein paar Jahren war ich müde und genervt, also in der Stimmung, dass ich mit niemandem reden wollte, als ich zu einem Treffen der Jugendgruppe kam. Doch während der zwei bis drei Stunden, die ich in der Jugendgruppe verbrachte, vergaß ich alle meine Probleme und konnte die Zeit ganz befreit erleben.

Als ich nach Hause kam, fiel mir auf, dass ich ganz ruhig und fröhlich bin und mich die am folgenden Tag zu schreibende Arbeit, die Fristen und der Leistungsdruck nicht mehr belasten.

Ich habe das Gefühl, oftmals zermahlen mich der graue Alltag, die Monotonie und der viele Stress. Doch wenn ich Ziele finde, für die ich kämpfen kann, die Erinnerungen, die mich motivieren, die Menschen, die da sind, wenn ich falle, dann fällt es viel leichter, die Welt in bunten Farben zu sehen.

Ich habe keine Angst davor, was die Zukunft bringt. (Naja, höchstens ein bisschen.) Ich weiß, dass es immer jemanden geben wird, der mir über Schwierigkeiten hinweghilft.

Es gibt jemanden, der mich aufrichtet. Der mich beruhigt. Der mich bestärkt. Der mich Geduld lehrt. Der mich liebt.

Der mir Kraft gibt.

Boróka Varga

Mi mást is írhatnék az „erő” témához egy ifi-hétvégén, ha nem magát az ifit? Ők az én lelki erőforrásom.

Mindig nagyon várom az ifit és a balatoni hétvégéket, de úgy érzem, ez alkalommal különösen szükségem volt az ifisek feltöltő erejére.

Mikor megérkeztem a szállásunkra, már az utcáról hallottam a vidám kiabálásokat és egyből mosolyra húzódtott a szám. Abban a pillanatban, amikor pedig megláttam őket, minden nehézségemet elfelejtettem.

A hétvége során percről percre éreztem, ahogy a közösség és együttlét ereje megtölti a szívemet.

Köszönöm az ifinek, hogy az elképzelhetőnél is több erőt és energiát kaptam ebben a három napban.

Jakab Jázmin

Ich denke, es ist sehr wichtig, dass die Menschen Kraft haben, um ihre Arbeit und ihre Aufgaben bewältigen zu können, aber auch, um anderen helfen zu können. Aber ich denke auch an die körperliche Kraft, mit der wir uns und andere schützen können.

Ich fühle mich im Alltag oft kraftlos. Ich bin im körperlichen Sinne für vieles zu schwach, doch ich spüre oft, dass ich auch nicht genügend seelische Kraft habe, um den Herausforderungen im Leben ins Auge zu blicken und es mit ihnen aufnehmen zu können. Ich fühle mich oft zu kraftlos, um mich im Alltag motivieren zu können und um anderen Kraft geben zu können. Es ist schwer, im Alltag Kraftquellen zu finden. Ich habe lange Zeit nichts Neues ausprobiert, weil ich Angst hatte, dass mehr Beschäftigungen nur noch mehr Kraft rauben.

Etwas Neues anzufangen ist immer schwer, denn es kommen immer Ängste auf. Diese Schwierigkeiten sind natürlich. Doch inzwischen bin ich darauf gekommen, dass man nur dann entscheiden kann, ob man eine neue Beschäftigung oder eine neue Gemeinschaft genießen kann, wenn man es auch wirklich ausprobiert. Als ich mich der Jugendgruppe an-

geschlossen habe, hatte ich so meine Zweifel, zumal ich früher schon schlechte Erfahrungen mit neuen Gemeinschaften gesammelt hatte. Als ich dann doch zur Jugendgruppe ging, merkte ich schon beim ersten Treffen, in was für eine gute Gemeinschaft ich gekommen bin. Schon nach kurzer Zeit habe ich gefunden, was mir Kraft gibt. Und ich traf auf die Menschen, in deren Nähe ich mich wirklich wohlfühle. Mir gibt es Kraft, wenn ich die Menschen sehe, die der Gruppe angehören, die mich aufgenommen hat und deren Teil ich bin. Diese Gemeinschaft habe ich vor allem in unserer Jugendgruppe gefunden. *Kamilla Simon*

Én nagyon sokszor a zenéből merítek erőt a hétköznaphoz. Van, mikor „beszürkül” az élet, és minden olyan monoton, hogy nehéz újra megtalálni a motivációt. Ilyenkor szeretek leülni és zenét hallgatni, ez segít újra feltöltődni.

Szerintem mindenkinek szüksége van valamire, ami örömet okoz, és ki tud emelni a hétköznapi unalmas, ismétlődő rutinjából. Lehet ez bármi, akár egy személy, egy tárgy vagy egy állat.

Kívánom mindenkinek, hogy találja meg azt a dolgot, ami fel tudja tölteni és kitölti a mindennapjait. *Szabó Kata*

Es gibt viele unterschiedliche Kraftquellen in unserem Leben. Vielleicht kann man sagen, dass man aus manchen mehr Kraft schöpfen kann als aus anderen. Aber die kleineren oder „unscheinbareren“ Kraftquellen sollten deshalb nicht weniger wertgeschätzt werden. Ein kleines Licht kann vielleicht nicht einen ganzen Raum erhellen, aber die wichtigeren Konturen kommen zum Vorschein. So kann man doch viel leichter den Weg finden als in völliger Dunkelheit. Man muss nicht blind herumtasten, sondern man hat eine gewisse Sicherheit. Eine „kleinere“ Kraftquelle kann eine vergleichbare Wirkung haben. Sie kann uns helfen, den Weg in unserem alltäglichen Leben zu finden. Sie kann unser Leben ein bisschen fröhlicher machen. Deshalb sollte man immer auch offene Augen für solche kleineren Kraftquellen haben. *Adam Krutzler*

Az erő számomra egy olyan különleges és fontos dolog, ami nem igazán fogalmazható meg.

A családom és a barátaim adnak erőt illetve a kutyám, szóval azok, akik/amik mindig ott vannak nekem, és akikre számíthatok.

Ha van egy kitűzött céloim, akkor az összes támogatás jól esik és erőt ad.

Az is felbátorít, amikor tudom magamról, hogy én egy adott dolgot meg tudok csinálni, tehát a (minimális) önbizalom.

Ezek mellett még számos érzés illetve gondolat, szó van, ami erőt tud nekem adni, ami segít, energiával tölt fel a mindennapokra. *Kelemen Emma*

Ich denke, es gibt ganz vieles, woraus man Kraft schöpfen kann. Bei mir sind es besonders die Freunde, die mir Kraft schenken. Es macht mich stark, wenn sie mich in meinen Entscheidungen bestätigen. Ebenfalls wichtig finde ich die Ehrlichkeit. Mag sein, dass wir nicht immer das Gefühl haben, dass die Wahrheit für alle gut wäre, aber ich denke, auf lange Sicht zahlt sich Ehrlichkeit auf jeden Fall aus. Das Fundament einer Freundschaft ist auch fester, wenn es auf Ehrlichkeit beruht. Der dritte Aspekt, der mir Kraft gibt, ist die Hoffnung. Man sagt: Die Hoffnung stirbt zuletzt. Ich denke, die Hoffnung stirbt nie. Allenfalls wir sind es, die nicht mehr daran glauben. Es gibt immer eine Chance auf Hoffnung, nur manchmal fällt es uns schwer, den Weg zu ihr zu finden. Doch – um nochmals auf den Anfang zu sprechen zu kommen – gibt es da ja auch Freunde, die uns dabei helfen können, die Hoffnung zu finden. So hängt letztlich alles, woraus wir Kraft schöpfen können, zusammen. *Gabica Varga*

Szerintem az erőnek a fizikai érteleme mellett sok más jelentése is van, ilyen például a lelki értelemben vett erő.

Erősnek kell lenni, akár amikor reggel felkelünk, és nem akarunk visszaaludni, vagy amikor a céljainkat akarjuk elérni.

Erőt tudunk gyűjteni magunktól is, de másoktól is kérhetünk segítséget, mert néha elég egy-két szó és újra jó erőben vagyunk.

Segítséget kérhetünk Istentől, barátainktól és a családuktól is, sőt mi is tudunk erőt adni másoknak is. Gyakran elég, ha végighallgatjuk a másikat, amikor problémája akadt, vagy mondunk neki egyszerűen egy viccet, hogy jól érezze magát, és máris erősebb tud lenni. *Boksán Móric*

Mir fällt vieles ein, was mir Kraft gibt. Besonders denke ich an meine Liebsten und die mit ihnen verbrachte Zeit. Dabei denke ich auch an gemeinsame Erinnerungen – bei denen es eigentlich gar nicht mehr so wichtig ist, ob es Erinnerungen an glückliche oder traurige Momente sind, denn es sind vor allem gemeinsame Momente. Und eine Erinnerung ruft eine andere hervor – und so entsteht eine ganze Flut an Erinnerungen, aus denen man viel Kraft schöpfen kann.

Daneben können auch die kleinen Freuden des Alltags Kraftquellen bedeuten, wie zum Beispiel das wärmende Licht der Sonne an traurigen Tagen. Oder

auch ein Lächeln, das man geschenkt bekommt – positive, fröhliche Menschen strahlen viel Kraft aus.

Auch Gott gibt uns Kraft – schon alleine dadurch, dass er uns zuhört. Und wenn ich spüre, dass er mir hilft, dann fühle ich noch mehr Energie und Kraft in mir.

Und ich denke an den Sport, die Bewegung und die Hobbys. Man könnte denken, dass der aktive Sport oder andere Formen der Bewegung den Menschen ermüden, was teilweise ja auch stimmt, doch in geistiger Hinsicht habe ich nach dem Sport mehr Kraft als zuvor. Für mich persönlich waren die Wettkämpfe immer wichtige Bestandteile meines Lebens, nach denen ich immer viel Lebenskraft in mir gespürt habe.

Zusammenfassend: Es gibt wirklich sehr vieles, was uns im monotonen Alltag Kraft geben kann.

Elmira Bali

Gyakran érzem magam erőtlennek, gyengének és bizonytalanoknak. Ilyenkor nehezen veszem rá magam, hogy elvégezzem a kötelező feladataimat vagy tanuljak. Ezekben az erőtlenségekben szükségem van valamire, ami újra feltölt, és motivációt ad a folytatáshoz. De nem minden helyzetben ugyanaz segít. Lehet az, hogy emlékeztetem magam a céljaimra és arra, miért is kell ezt megcsinálnom. Néha már az is erőt ad, ha bekapcsolom a kedvenc zenémet, és ezt hallgatva mehetek tovább.

A komolyabb helyzetekben, erőtlenségekben viszont ennél nagyobb erőforrásra van szükségem. Amikor már nincs semmi erőm folytatni az utamat, megkérdőjelezek fontosnak tűnő dolgokat vagy képtelen vagyok döntést hozni, olyan segítségre és támogatásra van szükségem, mint egy beszélgetés egy családtaggal vagy barátal. Ők azok, akik rámutathatnak a bennem rejlő erőre, és a sajátjukból is adnak nekem, ami sokkal értékesebb, mintha a saját tartalékaimat használnám.

A legértékesebb, legtöbb erőt és támogatást viszont Istentől kaphatom. Hozzá bármikor, bármilyen apró vagy jelentéktelennek tűnő, fontos vagy nehéz helyzetben nyugodtan fordulhatok. Neki minden szavam sokat számít, és nem kell elutasítástól tartanom. Az egyik kedvenc gyülekezeti énekem is mindig erre emlékeztet: Ő az, aki erőt ad minden helyzetben, soha ki nem merülő erőforrásként áll mögöttem, és a tudat, hogy van egy ilyen támaszom, segít, hogy sokkal erősebbé, kitartóbbá és magabiztosabbá válhassak.

Varga Lili

Oft hatte ich das Gefühl, als wäre Kraft in meinem Leben irgendwie nicht präsent. Erst später habe ich gemerkt, dass ich sie nur nicht gesehen habe.

Wenn es mir nicht gut geht, ich dann aber spüre, dass mich Freunde, Familienmitglieder oder Haustiere aufheitern können, dann merke ich, dass es aus allem Schlechten einen Ausweg gibt. Für mich steht Kraft nicht nur für ein Glücksgefühl, sondern auch für Motivation. Wenn ich unmotiviert bin, habe ich das Gefühl, nichts Sinnvolles verrichten zu können, aber manchmal genügt es, in die Zukunft zu blicken und darüber nachzudenken, was ich alles tun könnte, und schon spüre ich Motivation in mir.

Dávid Kohlmann

Az erő sok mindent jelenthet. Beszélhetünk lelki vagy fizikai erőről is. Erőt meríthetünk barátokból, családból, hobiból vagy akár Istenből is. Az ember számára fontos, hogy valaki mellette álljon, és támogassa, még akkor is, ha néha úgy érezzük, hogy senkire sincs szükségünk.

Wilfing Viktória

Beim Jugendwochenende habe ich gemerkt, wie viele verschiedene Kraftquellen es gibt. Ich finde Kraft vor allem im Gebet und im Miteinander mit meiner Familie und meinen Freunden, die mich immer unterstützen. Daneben ist auch die Kunst eine Kraftquelle für mich. Ich glaube, dass Gott immer jeden erhört, deshalb ist das Gebet eine sichere Kraftquelle für mich. Wenn ich unsicher bin oder Bestärkung benötige, dann finde ich immer einen Weg, um Kraft zu finden.

Anna Németh

Nekem a sport ad erőt. A sporthoz pedig a családom. Ha ők nem lennének, már feladtam volna. Minden meccsem után segítenek a tanácsaikkal. De még a barátok is erőt adnak minden nap – erőt adnak, hogy bemenjek az iskolába, különösen dolgozatok előtt.

Bali Márk

Kraft hat viele Gesichter: Es gibt sie als Willenskraft und auch als Kraft, die wir benötigen, um anderen zu verzeihen. Wir brauchen Kraft, um Mut zu fassen, doch es gibt auch die körperliche Kraft. Welche von diesen Kräften man gerade besonders benötigt, ist je und je unterschiedlich.

Ich schöpfe Kraft vor allem aus der Zeit, die ich mit meinen Freunden verbringe, aus der Erholung und aus der Ruhe. Diese Kraft hilft mir, Mut zu haben, ich selbst zu sein, und dass ich genügend auf andere achte. Ich finde es sehr wichtig, dass jeder findet, was ihn glücklich macht und woraus er Kraft schöpfen kann. So können wir auch anderen dabei helfen, Kraftquellen zu finden.

Lili Simon

Egy jó alvás mindig erőt ad, és utána reggel pozitívabban látunk mindent, és tiszta lappal kezdhetjük az új napot.
Jankó Emma

Kraft ist nicht nur eine Größe in der Physik. Kraft gibt es zum Beispiel auch in der Seelsorge. Obwohl diese Form der Kraft keiner direkten physikalischen Kraft entspricht, sind auch diese Kräfte wichtig. Diese Kraft kann nur auf eine Weise gewonnen werden, die von der Physik nicht anerkannt wird. Freunde und gute Bekannte können zu dieser Form der Kraft verhelfen. Gespräche und gemeinsam verbrachte Zeit können als Kraftquelle angesehen werden. Aber auch Aktivitäten, denen man alleine nachkommt, können einen leeren Kraftspeicher aufladen. Wenn man Hobbys nachkommt, kann man leichter Lebensfreude und Motivation finden und so zu einem gesunden, ausgewogenen und glücklichen Leben finden.

Barnabás Kohlmann

Erő árad a hálából
Teremtett világodban élnetek, ez már csoda
Láthatok egy részletet hatalmas világodból
Hallhatok egy részletet hatalmas világodból
Beszélhetek, érinthetek, ízlelhetek.
Csodád hatalmas; az erőd, hogy ezekből
Sokunknak adhatsz.
Erőt adsz reményre.
A reményre,
hogy ahogy a sötét erdőben megtaláltál
Az útra visszavezettél
Ezentúl is tovább haladhatok rajta, előre.
Sokan vagyunk, sok csodát kaptunk
Tőled, igazságos Istenünk.
Én remélem, hogy egyszer
Tőled kapott erőből adni fogok tudni
Másoknak létemmel nagyon segíteni
Tudom, az utat járni türelemmel kell.
A gyógyulásra időt szánok
Felfedezem, e folyamatban is van öröm
Reménnyel tele, hálás vagyok
kedves Istenem, köszönöm.

Szikszai Réka

Offen sein – durch den Glauben

Im Gespräch mit Kata Szabó

Es gibt kaum jemanden in der Gemeinde, der sie nicht schon mehrfach getroffen hätte. Bei den deutschen Gottesdiensten und bei vielen Gemeindeveranstaltungen ist Kata Szabó anzutreffen. Und das – bedenkt man ihr junges Lebensalter – seit ungewöhnlich vielen Jahren. Eigentlich hat sie alles schon erlebt, was das Gemeindeleben zu bieten hat. Alles? Nein. Fast alles. Denn es gab zum Beispiel noch nie ein Christophoros-Interview mit ihr. In Sachen Interview ist uns sogar der ORF zuvorgekommen. Doch nun blickt sie auf besondere Momente ihres bisherigen Gemeindeganges und darauf, was ihr unsere Gemeinde bedeutet.

Du gehörst zu denjenigen Gemeindegliedern, mit denen ich schon einen sehr langen gemeinsamen Weg in der Gemeinde habe. Das bedeutet, dass du sehr jung warst, als du zu uns gestoßen bist. Erinnerst du dich?

Daran, wie das genau war, habe ich nur vage in Erinnerung. Da muss, als ich Erstklässlerin war, ein Handzettel zur Kindergruppe, der uns ausgeteilt wurde, eine Rolle gespielt haben. Und mich muss dieses Angebot irgendwie angesprochen haben. Meine Mutter unterstützte mich und meinen Bruder Máté in dem Vorhaben, die Kindergruppe zu besuchen. Aber das weiß ich eher aus meinen späteren Nachfragen, wie es damals war. Ich selber kann mich nicht wirklich gut daran erinnern. Ich würde es so formulieren: Wenn ich an meine Kindheit denke, dann ist diese Zeit immer mit der Kindergruppe verbunden gewe-

sen. Und ich denke daran, dass ich damals in dieser Gruppe Gleichaltrige kennenlernte, die Freunde wurden und mir bis heute nahe sind.

Und ich erinnere mich nicht daran, dass du irgendwann mal nicht da gewesen wärst. Was hat dir damals an der Kindergruppe gefallen?

Ich glaube, mich hat schon damals besonders angesprochen, dass wir uns über verschiedene Themen unterhalten konnten. Ich habe anfangs selbst noch nicht so viel gesagt, aber ich habe den anderen gerne zugehört und deren Gedanken und Sichtweisen mitgenommen. Ich habe die Kindergruppe immer sehr genossen. Sie wurde mir zur lieb gewordenen Tradition.

Damals hast du ja, ebenfalls ziemlich jung, begonnen –

nicht zur am Heiligen Abend oder beim Kibiwo-Gottesdienst –, immer wieder in den deutschen Gottesdiensten vorzulesen. Das hat sich ja seither nicht geändert. Bis heute wirkst du regelmäßig in den Gottesdiensten mit.

Gut, dass du nicht danach fragst, wann ich zum ersten Mal vorgelesen habe. Denn darauf könnte ich wiederum nur sagen, dass ich es nicht mehr genau weiß. Aber ich bin sicher, dass ich immer gerne zugesagt habe – und ich lese auch jetzt noch gerne im Gottesdienst vor. Diesen Lesungen im Gottesdienst habe ich zu verdanken, dass es mir heute nicht schwer fällt, vor anderen Menschen zu sprechen. Ich kann heute – auch außerhalb der Kirche – vor Menschen treten, zu ihnen sprechen und dabei ruhig bleiben. So gesehen waren die Lesungen in den Gottesdiensten von Klein auf eine besondere Hilfe. – Und der Gottesdienst selbst ist eine feste Größe in meinem Leben geworden. Er gibt mir das Gefühl von Sicherheit und Aufgehobensein. Und dazu gehören für mich auch die Begegnungen mit den Gemeindegliedern.

Das heißt: Diese Begegnungen haben dir auch gezeigt, dass du – auch generationenübergreifend – Teil der ganzen Gemeinde bist, oder?

Ja, ich finde dafür zum Beispiel das Kirchenkaffee sehr geeignet. Dort komme ich mit anderen ins Gespräch – nicht nur mit meiner eigenen Altersgruppe. Es gibt Gemeindeglieder, mit denen die Zeit regelrecht verfliegt, wenn wir uns unterhalten. Dass wir eine Gemeinde sind, in der es gelingt, dass Menschen echtes Interesse für die Fragen des anderen zeigen

– auch wenn der Altersunterschied groß ist –, sorgt, glaube ich, auf beiden Seiten für besondere Momente.

Der Zeit der Kindergruppe folgte die Vorbereitung auf die Konfirmation. Du warst meine Konfirmandin – ausgerechnet im Jahr 2020/21, in dem wir die Stunden mehr online als persönlich gehalten haben. Hattest du mal den Gedanken, dass dich die Coronazeit mit den Onlinestunden über viele Monate hinweg um deine „eigentliche“ Konfizeit gebracht hat?

Nein. Mich hat es deshalb nicht gestört, dass wir uns „nur“ online getroffen haben, weil die Gespräche genauso tief waren, wie sie es beim persönlichen Treffen gewesen wären. Ich denke, die Atmosphäre war dieselbe. Übrigens waren die Online-Konfistunden immer viel länger, weil wir uns nach einer Stunde nicht verabschiedet haben. Es musste ja niemand nach Hause, wir waren ja alle schon zu Hause. Und dann haben wir alle möglichen Spiele gespielt. Zum Beispiel Galgenmännchen. Oder: Jemand malte was, und der andere musste es erraten. Das geht ja alles auch problemlos online. Und gemeinsam lachen klappt online auch. Für mich waren die Onlinestunden sehr schöne Erlebnisse, die mir in der Coronazeit gut getan haben. Denn diese Konfistunden hatten eine Leichtigkeit, die sonst unter der Woche oft fehlte.

Nach der Konfirmation – die dann natürlich wieder persönlich stattfand – wurdest du Mitglied der Jugendgruppe. Gab es für dich die Frage, ob du dich da anschließen möchtest oder ob dich die Größeren in der Gruppe akzeptieren werden?

Für mich war es klar, dass ich zur Jugendgruppe kommen werde. Mein Bruder hat ein Jahr vor mir konfirmiert und war schon in der Jugendgruppe. Und durch die Kindergruppe und die Gottesdienste kannte ich viele Mitglieder der Jugendgruppe auch schon seit langem. Außerdem haben sich meine Mitkonfirmanden ja auch mehr oder minder komplett der Jugendgruppe angeschlossen. Dadurch kam keine Angst auf, ob ich wohl meinen Platz finden würde. Und – kurzum – ich hab's nicht bereut, denn die Jugendgruppe ist eine tolle Sache.

Warum eigentlich? Ist die Jugendgruppe für dich eine Pause vom Alltag? Oder eine Insel der Erholung inmitten von Herausforderungen? Oder wie würdest du die Jugendgruppe beschreiben?

Es ist eigentlich – wenn ich die Stimmung beschreiben sollte – ein Zusammensein mit Freunden. Und es ein Ort, an dem man auftanken kann. Wenn ich in der Schule und in meinem Leben allerlei Probleme habe, dann habe ich manchmal so einen Ort wie die Jugendgruppe einfach nötig, denn dort kann man abschalten inmitten einer wirklich guten Gemeinschaft. Und wenn wir dann über Themen ins Gespräch kommen, kann ich meine Gedanken etwas lüften. Dann gelingt es wirklich, dass ich für ein paar Stunden nicht darüber nachdenke, wie ich ein Problem löse, das ich im Leben habe, sondern dort kann ich mich ganz auf das Thema, über das wir in der Jugendgruppe sprechen, einlassen, mir die Gedanken der anderen anhören und meine eigene Meinung bilden.

Wenn wir uns nach außen öffnen, zum Beispiel unsere Mitglieder aus unseren Partnergemeinden in Bad Wimpfen oder in Finnland treffen, bist du immer dabei. Und ebenso, wenn es einen Konfitag mit den burgenländischen Konfirmanden gibt.

Ich lerne gerne Menschen kennen und freue mich, neue Freunde zu finden. Nicht nur Ungarn, sondern auch Menschen aus anderen Ländern. Aber eigentlich würde ich nicht von mir sagen, dass ich eine besonders soziale Persönlichkeit bin ...

... da würde ich Einspruch erheben.

Ich denke gerade daran, dass ich mir schon überlegt habe, ob ich überhaupt zum Konfitag nach Schattendorf mitkommen möchte. Da sind doch sehr viele, die ich nicht kenne, dachte ich mir. Letztlich bin ich doch mitgekommen. Und es war ein wirklich schönes Treffen. Die burgenländischen Konfirmanden, die ich

etwas näher kennenlernen konnte, fand ich alle nett. Eigentlich ist das auch ein Rat an die nach mir kommende Generation: Nutzt die Gelegenheiten, die sich bieten. Auch wenn man Angst hat oder sehr aufgeregt ist. Es wäre schade, dem nachzugeben und dann aufzugeben. Denn es kann sein, dass man ein bereichern des Erlebnis versäumt. Wie in meinem Fall, wenn ich nicht nach Schattendorf mitgefahren wäre.

Dafür, dass du erst nicht sicher warst, ob du mitkommen willst, hast du es beim grenzübergreifenden Konfitag in Schattendorf weit gebracht. Du wurdest dort sogar für die Abendnachrichten des ORF Burgenland interviewt.

Ja, stimmt. Du sagtest nur „Kata, kannst du mal kurz kommen?“ und schon hatte ich eine Kamera vor mir. Mir wurde von der Reporterin gesagt, was ich gefragt werden würde. Dann hatte ich ein paar Momente, mir eine Antwort zu überlegen. Aber besonders aufgeregt war ich nicht, denn es war alles sehr entspannt. Und außerdem hatte ich in der Situation überhaupt nicht begriffen, dass das, was da mit mir gedreht wird, am selben Abend im ganzen Burgenland zu sehen sein wird.

Du wirkst eigentlich immer ziemlich entspannt.

Es gab einen Moment beim Vorstellungsgottesdienst der diesjährigen Konfirmanden, da war ich nicht ganz so entspannt. Ich begrüßte die deutschen Konfirmanden im Namen der Jugendgruppe. Und als ich da so vor den Konfirmanden und der ganzen Gemeinde stand, hatte ich einen Moment lang Zweifel, ob das eigentlich so gut ist, was ich ihnen da jetzt sage, und ob ich in meinem Grußwort auch wirklich das rüberbringe, was mir wichtig ist. Aber so im Rückblick würde ich sagen: Auch das hat gut geklappt.

Du hast in den letzten Jahren unglaublich viel in der Gemeinde miterlebt und mitgestaltet. Wie hat sich eigentlich in dieser Zeit dein Glaube verändert?

Am Anfang hat mir das eigentlich nicht viel bedeutet, ich war einfach zu klein. Ich konnte nicht genau verstehen, worum es da geht. Doch je älter ich wurde, desto mehr merkte ich, dass ich aus dem Glauben Kraft schöpfen kann und dass mir der Glaube viele Impulse zum Nachdenken gibt. Ich denke auch, dass mir der Glaube auch zu einem offener Geist verholfen hat und ich anderen Meinungen und Menschen gegenüber offener geworden bin.

Ich kenne dich aus den vielen Gesprächen, die wir schon in größerer oder kleinerer Runde geführt haben, als jemanden, der seine Meinung auch dann zu äußern fähig ist, wenn sie Kritik beinhalten. Was denkst du: Was könnte man an unserem Gemeindeleben verbessern?

Ich kann, was unsere Gemeinde betrifft, keine Kritik finden. Wir haben eine sehr gute Gemeinschaft. Wir haben Möglichkeiten, bei denen sich die Generationen treffen und kennenlernen können. Ich wüsste nicht, was man anders machen sollte.

Holger Manke

Ein besonderer Moment im Gemeindeleben

... aus Sicht erwachsener Gemeindeglieder

In der letzten Ausgabe des Christophoros schilderten einige Mitglieder der Jugendgruppe für sie besondere Momente im Gemeindeleben. Nun folgt die Rückrunde mit erwachsenen Gemeindegliedern. Momente der Gemeinschaft und der Zugehörigkeit – Momente, die uns mit fern lebenden Christen verbinden – Momente, die eine Brücke zwischen der Vergangenheit und der Gegenwart darstellen – Momente von der Kraft des Gebets. Die Zusammenschau zeigt, wie reich und vielfältig jene besonderen Momente sein können, die die Gemeinde letztlich ausmacht.

Beten bewirkt Wunder

Als Holger mich angesprochen hat, über meinen besonderen Moment in der Gemeinde zu schreiben, wusste ich sofort, dass das keine leichte Aufgabe sein wird. In meinem langen Leben gab es Hunderte schöner Erlebnisse, die mich mit der Gemeinde verbinden. Einst waren es die Kindergottesdienstbesuche und die mit Freude erfüllten Bibelstunden mit Perl Vilma. Vor und nach der Konfirmation war es der Jünglingsverein. Später war ich die erste Frau im Presbyterium und die Erinnerung daran, wie herzlich mich die älteren Gemeindeglieder in dieses Amt eingeführt haben. Und besonders denke ich an die zwanzig Jahre meiner Zeit als deutsche Kuratorin, in denen die deutschen Pfarrer aus Bayern Stein auf Stein gelegt und unseren deutschen Gemeindeteil neu aufgebaut haben.

Einen einzigen besonderen Moment auszuwählen, scheint für mich eben so schwierig, wie wenn mich jemand fragen würde, welche Rose aus meinem Garten die schönste ist. Die lilafarbene Rose hat eine besondere Farbe, die man anderswo kaum findet. Die verschiedenen roten Rosen haben einen Duft, dass man sich geradezu betäubt fühlt; die orangefarbenen lassen einen in einen Orangengarten fliegen; die zitronengelben schenken den Duft des Frühlings und bei den verschiedenen rosafarbenen fühlt man sich wie im Dornröschenschloss. Wie jedes einzelne Kind das Herz der Mutter mit Freude erfüllt, so sind meine Erinnerungen in unserer Gemeinde kostbar.

Ich erzähle nun aber von einem Donnerstag, der nicht nur für mich bedeutungsvoll war, sondern an dem viele Gemeindemitglieder Gottes Liebe mit

mir gemeinsam erleben durften. Damals feierten wir morgens um 8 Uhr die Wochenpredigt. Eines Tages hatten wir bei der Wochenpredigt Gäste aus Bayern – allesamt Pfarrer – bei uns. Als ich zur Kirche kam, hatte Kerstin Sprügel sofort bemerkt, dass Tränen in meinen Augen standen. Auf ihre Frage erzählte ich ihr, dass meine Schwiegermutter am Abend vorher angerufen hat, dass unser Opa wegen eines misslungenen Eingriffs im Sterben liegt. Wir hätten uns unverzüglich auf dem Weg machen müssen, doch mein Mann war verreist, also konnte ich nur mit dem Zug nach Budapest fahren. Eigentlich wäre ich schon mit dem Frühzug gefahren, doch ich wollte die bayerische Gruppe kurz begrüßen. Alle Gottesdienstbesucher haben mich getröstet, und Kerstin bot an, spontan eine Fürbitte für Opa beten zu wollen. Als die 21 Pfarrer sich in einem Halbkreis vor den Altar stellten und beteten, war die Welt um mich verschwunden. Nach einer gewissen Zeit blickte ich auf meine Uhr und bin gleich am Boden angekommen: Ich konnte nur daran denken, dass ich meinem Zug verpassen werde. Als die Glocken läuteten, bin ich ohne mich zu verabschieden zum Bahnhof geeilt. Ich habe den Zug erreicht.

Als ich im Krankenhaus ankam, war die Tür der Intensivstation offen und das Bett gegenüber der Tür mit einem Tuch abgedeckt. Ich bin zu spät, dachte ich. Wie damals bei meinem Vater und später bei meiner Mutter, wo ich das leere Bett angetroffen habe. Mein Herz schlug bis in den Hals, da bemerkte ich, dass doch jemand im Bett liegt. Ich trat ans Bett und in diesem Augenblick öffnete Opa die Augen und sprach:

„Gott sei Dank, dass du gekommen bist. Ich habe schon alle angesprochen, dass ich Hunger habe, doch keiner bringt mir etwas.“ Ich habe seine Hand gestreichelt und sagte, dass ich gleich nachschauen werde. Ich ging zur Oberärztin, habe mich vorgestellt und gefragt, wie es dem Opa geht. Sie war sehr freundlich und sagte: Es ist ein Rätsel. In der Nacht waren sie auf alles vorbereitet, und heute früh zwischen 8 und 9 Uhr ist der Opa zu sich gekommen. Er klagte, dass er Hunger hat. Sie haben ihn untersucht, und es sieht so aus, dass er es geschafft hat. Er wird wieder gesund. (Er hat noch weitere fünf Jahre gelebt.)

Mit der guten Botschaft bin ich zur Oma gefahren. Sie wollte es nicht glauben und ging gleich ins Krankenhaus. Ich habe den nächsten Zug genommen, um nach Hause zu fahren. Während der Fahrt versuchte ich, meine Gedanken zu ordnen. Warum musste ich so dringend kommen? (Ich hätte einen schönen Tag mit der Gästegruppe erleben können.) Und warum war

die Oma so verzweifelt? Es ist doch alles in Ordnung. Oder?! Da – wie ein Blitz – sind die Worte der Oberärztin eingeschlagen: Zwischen 8 und 9 Uhr ist Opa zu sich gekommen! Gerade in der Zeit, als wildfremde Leute und die anwesenden Gemeindemitglieder für Opa gebetet haben! Wie konnte ich so blind sein? Warum bin ich so kleingläubig? Ich habe meine Hände zusammengefaltet und gebetet – und wieder flossen die Tränen. Tränen des Glücks und des Schams.

Sonntag vor dem Gottesdienst traf ich die Mitglieder der Gemeinde. Ich erzählte mein Erlebnis, alle freuten sich mit mir, und wir alle haben ein Dankgebet vor Gott gebracht. Seither hat die Fürbitte von Gemeindemitgliedern vor dem Altar eine außergewöhnliche Bedeutung für mich. Ich weiß: Wenn viele für eine Sache beten, beschenkt uns der Herr mit einem Wunder. Beten wir heute auch für den Weltfrieden!

Márta Farsang

Singend Heimat finden

Holger fragte mich letztes Jahr im Herbst, ob ich beim Musikalischen Advent am 3. Dezember erstmalig mitmachen wollte. Ganz spontan habe ich zugesagt. Nach kurzer Suche bin ich auf das (aus Frankreich im 18. Jahrhundert stammende) Weihnachtslied „Hört der Engel helle Lieder“ gestoßen, das mich einfach fasziniert hat. Meinem musikalischen Klavierbegleiter, Zsombor Körmendy, gefiel es auch, und zum Glück hat er sich wieder bereiterklärt, mich zu unterstützen. Bei vielem Üben meinerseits – auch mithilfe meiner Gesangslehrerin – und manchen gemeinsamen Proben, sehr wohlwollend und konstruktiv unterstützt durch seine Mutter Niki, rückte der Dezember immer näher. – Etwa eine Woche vor dem Termin war ich krank vor lauter Stress, und am Vormittag des 3. Dezember habe ich überlegt, meinen Auftritt abzusagen. Mithilfe von Gebeten ist es mir jedoch gelungen, Gottvertrauen über meine Angst zu stellen und es mit dem Vortrag zu versuchen. – Kurz vor Beginn der Veranstaltung waren auch noch die Klaviernoten verschwunden, aber unser Pfarrer hat als rettender Engel gewirkt und neue beschafft.

Während der Veranstaltung saß Robert Wild neben mir in der Kirchenbank und fieberte auch seinem

Auftritt entgegen. In den kurzen Pausen zwischen den Ankündigungen und Beiträgen stellten wir fest, dass ihm ein Liedvortrag leichter gefallen wäre als sein vorzulesender Wortbeitrag, während ich mich mit einem Vorlesetext leichter getan hätte als mit dem Vorsingen. Seine Idee, die beiden Beiträge auszutauschen, haben wir aber dann doch nicht umgesetzt.

Als Zsombor und ich – nach einer sehr freundlichen Ankündigung von Hanna – an der Reihe waren und unsere Plätze einnahmen, war ich innerlich plötzlich sehr ruhig. Ich fühlte mich getragen und von gutem Geist ergriffen. Mein Klavierbegleiter strahlte eine wohlthuende Ruhe aus und spielte, wie immer, ganz fantastisch. So konnte ich aus vollem Herzen und mit großer Freude singen und genießen – mein wahres Selbst zulassend. In der Situation habe ich mich äußerst wohl gefühlt. Auch die Resonanz der Zuhörer war sehr erfreulich.

Durch meine Premiere beim Musikalischen Advent habe ich besonders deutlich empfunden, dass ich meinen Platz in der Gemeinde habe, was Holger mir einige Zeit zuvor glaubhaft versichert hatte. Ich bin sehr dankbar!

Marion Zeisler

Es schallt über den Parkplatz

Das vergangene Schuljahr neigte sich dem Ende und es ging auf das Pfingstfest zu, an dem meine ältere Tochter Julka konfirmiert wurde. Zuvor – es war wohl der 2. Juni – war eine letzte Probe für die Kon-

firmation in der Kirche angesetzt. Julka kam gerade von der Klassenfahrt zurück – und ging, ohne nach Hause zu gehen, zur Konfirmationsprobe weiter. Ich begleitete sie dabei. Die Probe endete um 18 Uhr –

gerade als das Treffen der Jugendgruppe im Gemeindehaus begann. So kurz vor der Konfirmation waren auch schon die Konfirmanden eingeladen, zur Jugendgruppe zu kommen. Kurzum: Der Parkplatz hinter der Kirche war plötzlich von Menschen gefüllt: Die Konfirmandeneltern warteten auf ihre Kinder, die Konfirmanden kamen von der Probe aus der Kirche. Und die Mitglieder der Jugendgruppe waren auf dem Weg zur Jugendgruppe ebenfalls auf dem Parkplatz stehen geblieben, um die „Neulinge“ einzuladen und gleich mitzunehmen. Freilich lag die erwähnte Klassenfahrt direkt hinter Julka und einigen – ebenfalls erschöpften – Mitkonfirmanden, aber die Einladung stand im Raum. So standen einige Konfirmanden etwas unentschlossen, ob sie eher dem Ruf des Bettes oder dem Ruf der Ju-

gendgruppe folgen sollten. Die Mitglieder der Jugendgruppe – inzwischen im großen Saal des Gemeindehauses angekommen – sahen, dass die Unentschlossenheit einige Konfirmanden noch immer zögern ließ. Da öffneten sie die Fenster des Gemeindehauses und riefen den Konfirmanden entgegen: „Az ifi, az jóóóó!“ Nicht unerwähnt ließen sie zudem, dass es auch etwas zu essen gäbe.

Dass Julka und ihre Mitkonfirmanden letztlich an diesem Abend doch zu müde waren, um dieser besonderen Einladung zu folgen, haben sie kurz darauf schon bereut. Doch seither haben sie diese – ungebrochen gültige – Einladung recht regelmäßig angenommen. Wenn Julka sich heute auf den Weg zur Jugendgruppe macht, sehe ich die Mitglieder der Jugendgruppe immer vor meinem geistigen Auge an den Fenstern des Gemeindehauses stehen.

Ein – auch aus Architektensicht – bewogender Moment: Wie oft habe ich Fassaden von Häusern vor mir und beschäftige mich mit ihnen, betrachte und erkunde sie mit meinen Blicken. Doch dass eine Hausansicht derart mit Leben gefüllt ist – und diese lebendige Einladung unter anderem meiner Tochter galt –, ist für mich ein bleibender Moment.

Übrigens: Erst kürzlich war jene Hausfassade wieder mit Leben gefüllt, nämlich als Márta Farsang mich vom Fenster des großen Saals aus auf dem Parkplatz stehen sah. Sie lächelte mir zu und winkte mir. Vielleicht ahnt sie gar nicht, wie sehr ich mich über diesen Moment gefreut habe.

Eszter Harsányi

Über Grenzen hinweg verbunden

Mein prägendes Gemeindeerlebnis ist ganz frisch. Im September verbrachte ich eine Woche in Rīga. Da ich von der lettischen Sprache kein Wort verstehe, stellte ich meine Fragen immer auf Deutsch. In der einstigen Hansestadt, wo bei der Aufnahme in die Zunftgilden die deutsche Abstammung Voraussetzung war, gibt es heutzutage ganz wenige, mit denen man in deutscher Sprache ins Gespräch kommen kann.

Die Letten haben ganz früh, schon in den 1520er Jahren die lutherische Reformation kennengelernt, anerkannt und eingeführt. In Rīga gibt es drei evan-

gelische Kirchen. Eine davon wird gerade renoviert, die beiden anderen sind wochentags als Sehenswürdigkeit gegen eine Eintrittsgebühr bzw. gegen einen kleinen Beitrag zu besuchen. In der St. Petrikerche fragte ich in der Vorhalle nach Gottesdiensten. Der freundliche Kassierer griff nach seinem Smartphone, und binnen kürzester Zeit erschien wahrscheinlich der Kurator der deutschen Kirchengemeinde in der Tür. Wäre ich gleich näher zur Tür gegangen, hätte ich selbst lesen können, dass Interessierte, Touristen und Deutsch Sprechende sonntags um 13 Uhr zum deutschsprachigen Gottesdienst herzlich eingeladen

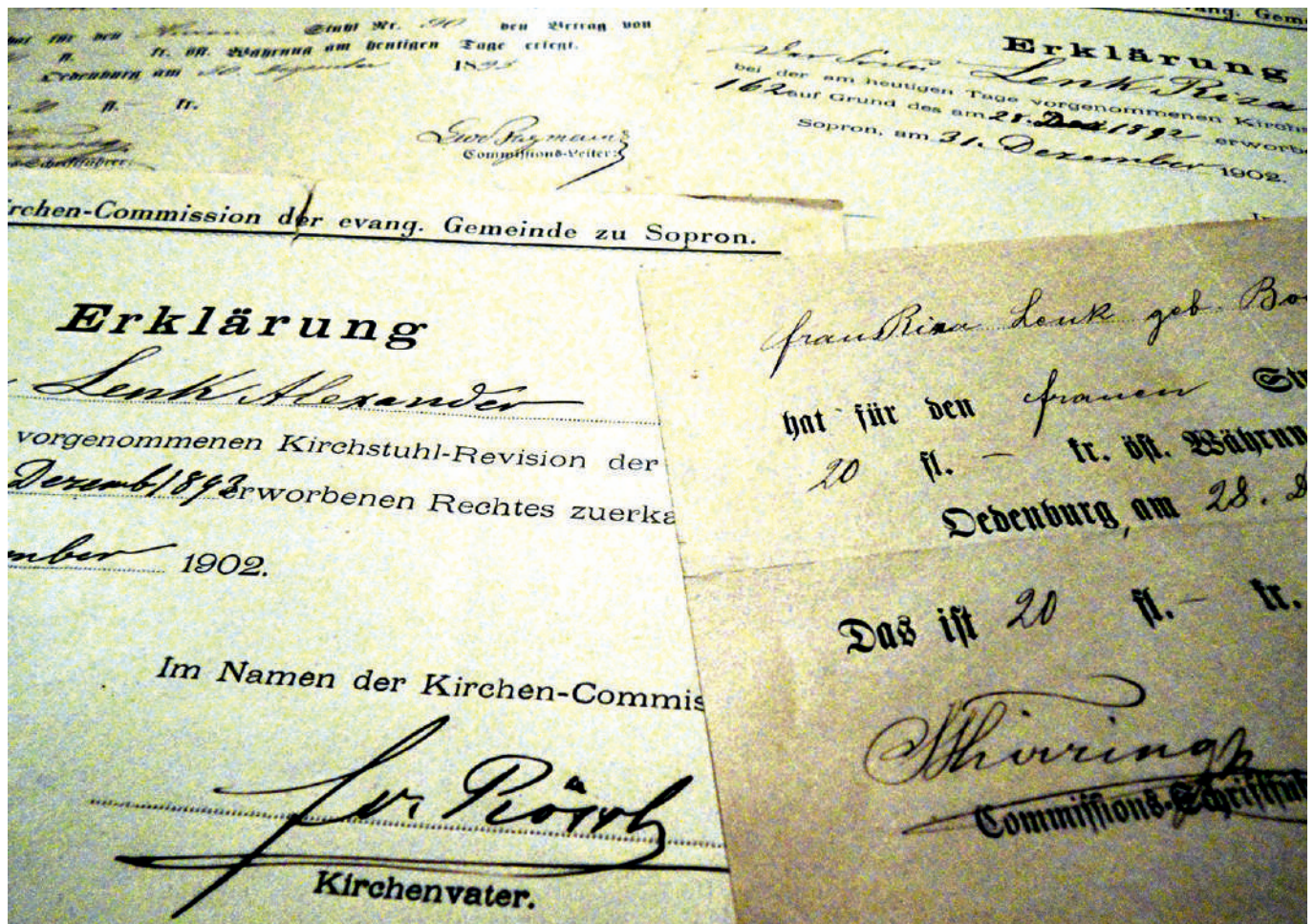
sind. Der Kurator lud mich ein, am nächsten Gottesdienst teilzunehmen.

Als ich am Sonntag die Kirche betrat, begrüßte er mich wie eine alte Bekannte. Die nächste Überraschung kam, als ich das auch von uns benutzte dunkelblaue Gesangbuch vorfand. Tausend Kilometer von Sopron entfernt, in einem Land, in dem fünfzig Jahre lang die Kirchen anderweitig genutzt worden waren,

feierte ich den Gottesdienst und das Abendmahl mit, ohne einen Unterschied zu Sopron zu bemerken. Und als wir uns am Ende an den Händen fassten und so beteten, spürte ich, dass ich angekommen bin und – wenn auch vorübergehend – Teil der Rigaer Gemeinde wurde. Somit sind wir Christen also über alle Grenzen hinweg miteinander verbunden.

Zsuzsa Hajdu-Siklósi

Nur ein Stück Papier?

Es sind vier vergilbte Papierstücke von A/5-Größe: zwei Quittungen und zwei Erläuterungen. Ich fand sie in einer Schachtel, als ich nach dem Tod meiner Mutter alle Schachteln mit Familiendokumenten durchstöberte, um alles, was sie betraf, herauszunehmen und in einer Mappe aufzubewahren. Da stieß ich auf diese Dokumente, die auf die Namen meiner Urgroßeltern mütterlicher- und großväterlicherseits ausgestellt waren.

Die Quittungen (ohne Kopf auf dem Papierbogen) sind vom 28. bzw. 30. Dez. 1892 bzw. 1893 in Ödenburg datiert und von Commissions-Schifführer Karl Thiering sowie von Commissions-Leiter Ludwig Bergmann unterzeichnet. Die eine Quittung be-

legt, dass Herr Alexander Lenk, Beamter, „für den Herren-Stuhl Nr. 90“ den Betrag von 20 Florin entrichtete. Die andere lautet auf den Namen seiner Gattin, geborene Riza Bock, die Summe ist dieselbe, aber für den „Frauen-Stuhl Nr. 162“. Also saß das Ehepaar in getrennten Bänken. Demnach gab es also damals Frauen- und Männersektoren.

Die zwei anderen Dokumente sind „Erklärungen“, der Kopf der Dokumente trägt die gedruckte Schrift: Von der Kirchen-Commission der evang. Gemeinde zu Sopron. Da wird erklärt, dass Herrn Lenk Alexander bzw. Frau Lenk Riza geb. Bock „bei der am heutigen Tage vorgenommenen Kirchstuhl-Revision der Sitz Nr. 90 [bzw. 162] auf Grund des am 30. De-

zember 1893 [bzw. 28. Dezember 1892] erworbenen Rechtes zuerkannt“ wurde. Der „heutige Tag“ ist der 31. Dezember 1902. Die Dokumente sind unterzeichnet „im Namen der Kirchen-Commission“ von Friedrich Rösch, Kirchenvater. Gedruckt wurden sie von Romwalter Alfréd, Sopron. Zudem verfügen sie, anders als Papiere von 1892 bzw. 1893, über eine ungarischsprachige Rückseite.

Zwischen den Quittungen und den Erklärungen gibt es wesentliche Unterschiede in der gedruckten als auch in der geschriebenen Schrift. Die gedruckten Texte der Quittungen sind in der sog. deutschen Schrift abgefasst, das Eingefügte (Namen, Nummern, Datum) hingegen mit lateinischen Buchstaben, Ausstellungsort bei beiden ist Oedenburg. Die Erklärungen dafür fast ausnahmslos in Lateinschrift, sowohl das Gedruckte als auch das Eingetragene, nur die Titel (Herr bzw. Frau) in deutscher Schrift. Der Ausstellungsort ist hier Sopron.

So viel der trocknen Fakten.

Was aber diese vier Blätter für mich darstellen,

ist eine sozusagen handgreifliche Anknüpfung an meine Ahnen, die ich nicht kannte. Ich weiß jedoch, dass sie es für wichtig hielten, sich einen Kirchstuhl zu reservieren, dafür zu bezahlen und das Recht darauf zu erneuern. Das belegen auch die Messingnamensschilder auf den jeweiligen Pulten, zwar nicht blankgeputzt, weil ich damals, als ich meinen jetzigen Platz auswählte, von diesen Dokumenten noch nicht wusste. (Wie gut übrigens, dass es in den Wirren der Geschichte niemandem einfiel, die Schildchen zu entfernen!) Wenn ich an diese meine Urgroßeltern denke, erscheint vor meinen geistigen Augen nicht ihr Grabmal auf dem Friedhof, sondern das Kircheninnere mit den altehrwürdigen Bankreihen, wo sie und Generationen von evangelischen Ödenburgern/Sopronern vor und nach ihnen saßen und sitzen. Ich bin mir sicher, es ergeht uns allen so, allen Mitgliedern unserer Gemeinde.

Also wirklich nur ein Stück Papier?

Erzsébet Ghiczy

Mein Bibelwort

Teil 41

**„Gott ist unsre Zuversicht und Stärke,
eine Hilfe in den großen Nöten, die uns getroffen haben.“**

Psalm 46, 2

Als ich mich auf die Konfirmation vorbereitete, wählte ich dieses Bibelwort als Segensspruch, weil mich der Gedanke berührte, dass Gott uns hilft, wann immer uns Nöten im Leben treffen. Wenn ich zurückdenke, hat sich das auf meinem bisherigen Lebens-

weg für mich bewahrheitet. Es gab Situationen, von denen ich dachte, sie würden sich nicht lösen lassen oder es würde zumindest sehr schwer werden, dann nahmen die Dinge zumeist eine unerwartete positive Wendung. Wer sonst, wenn nicht Gott, hätte dies in die Hand genommen? Ich denke zum Beispiel an die Trennung von meiner Freundin, aber auch an Probleme mit anderen Menschen. Das sind Themen, die häufig kompliziert werden, weil sich nicht leicht Ansatzpunkte für eine gute Lösung finden lassen. Und manchmal birgt auch die Schule große Anstrengungen: Da gibt es Wochen, die sehr schwer sind – und die noch dazu irgendwie schlecht beginnen. Und im weiteren Verlauf stellt man plötzlich fest, dass sich Dinge besser anlassen als gedacht.

Viele Beispiele, die ich jetzt erwähne, haben mich erst in der Zeit nach meiner Konfirmation getroffen. Und erst da habe ich wirklich gespürt, dass Gott mich durch diese Schwierigkeiten und Nöten trägt. Ich habe viel darüber nachgedacht, warum der Konfirmand, der ich einst war, schon damals dieses Bibelwort gewählt hat. Vermutlich hat mich dieses positive Gefühl

ins Herz getroffen, dass Gott hilft, wenn es schwierig wird. Das kann einen ja auch in Zeiten berühren, die relativ friedlich und ohne größere Schwierigkeiten verlaufen. Ein Sicherheitsgefühl – das tut gut auf einem Weg, von dem man nicht genau weiß, womit er aufwartet.

Inzwischen – mit langsam zunehmender Lebenserfahrung – kommt die Erinnerung an überstandene Herausforderungen und Krisen hinzu. Der Gedanke also: Wenn Gott mir schon in der Vergangen-

heit geholfen hat, dann wird er es – so meine Hoffnung – auch jetzt und weiterhin tun.

Von dieser Gewissheit, die ich gewinne und die sich zunehmend in mir festigt, versuche ich auch anderen etwas weiterzugeben. Ob dieser Versuch immer zum Erfolg führt, steht auf einem anderen Blatt. Aber das ist ja kein Grund, es nicht auch weiterhin zu versuchen.

Gergő Gana

„Denn er hat seinen Engeln befohlen, dass sie dich behüten auf allen deinen Wegen, dass sie dich auf den Händen tragen und du deinen Fuß nicht an einen Stein stoßest.“

Psalm 91, 11–12

Für mich bedeutet dieses Bibelwort zunächst ein gutes Gefühl. Es tut gut zu wissen, dass Gott auf mich aufpasst und mich beschützt. Doch dieses Bibelwort ist für mich mehr als ein schöner, wohltuender Text, sondern auch etwas, was sich bewahrheitet hat, zur Erfahrung geworden ist. Ich denke dabei gar nicht unbedingt an große Katastrophen, vor denen man – offensichtlich und für jedermann sichtbar – bewahrt wird. Ich denke, ganz oft vollzieht sich dieser Schutz und dieses Behütetsein in kleinen, alltäglichen Dingen, die man vielleicht gar nicht so deutlich bemerkt, wenn man nicht das Auge dafür hat. Ein Beispiel: Einmal geriet ich in eine gefährliche Situation, als ich mit

einem Elektroroller beinahe überfahren wurde. Es war letztlich irgendwie sowohl dessen Schuld als auch meine Schuld – und der Straßenbelag hat sein Übriges dazu getan. Aber entscheidend ist, dass niemandem etwas passiert ist. Ich bin sicher, dass Gott seine Finger im Spiel hatte und diese Situation so glimpflich ausgehen ließ.

Natürlich könnte man sagen, dass Gott ja doch nicht vor allem bewahrt. Ich könnte fragen: Warum bin ich nicht davon verschont, Probleme am Rücken zu haben und muss ein Korsett tragen? Es gibt doch, könnte ich denken, so viele, die solche Probleme nicht haben. Anfangs, als ich erfuhr, dass ich fortan häufig das Korsett tragen muss, machte ich mir Gedanken, wie meine Freunde und Klassenkameraden wohl reagieren würden, wie sie diese Situation annehmen. Aber für mich ist das Korsett eine völlig positive Sache. Einerseits ist es etwas, woran man sich gewöhnen kann. Andererseits haben die Menschen in meiner Umgebung überhaupt nicht negativ reagiert. Manche nehmen das Korsett gar nicht wahr – manchmal merke ich es selbst nicht, dass ich es anhabe. Und schließlich ist es eine begrenzte Zeit, in der ich dieses Korsett – das mir ja hilft und mich heilt – trage. Und danach wird es schon besser sein. Im Grunde spüre ich da auch eine Bewahrung und einen Schutz, weil es Möglichkeiten gibt, die mir helfen, ganz gesund zu werden. So gesehen ist es auch oft eine Frage der Perspektive, ob wir in einer Situation das Schwere sehen oder den Schutz und das Behütetsein in den Vordergrund stellen.

Viktória Wilfing

„Ein heilloser Mensch gräbt nach Unheil.“

Sprüche 16, 27

Heutzutage streben viele Menschen nach Dingen, die für sie unerreichbar sind. Dabei kämpfen sie

immer weiter für das, was sie nicht erreichen können. Die Gedanken – doch es bleibt oft nicht nur bei Ge-

danken –, die indessen auftreten, sind oftmals unehrlich und zu ehrgeizig. Wir müssen Herr über unser Denken und Streben bleiben und unser Wollen kontrollieren, weil es sonst sein kann, dass uns ein falsches Selbstbild in eine schlechte Richtung führt. Dabei ist es wichtig, weder tatenlos zu werden, noch uns schlechten Vorstellungen zu überantworten.

Ein Auftrag dieses Bibelwortes könnte also lauten: Bleibe Herr über dich selbst, sei wachsam und versuche, gute Gedanken und eine gute Absicht in dir zu formen – eine Absicht, die ein realistisches Ziel hat und außerdem dir und deinen Mitmenschen dienlich ist. Lasse indessen nicht zu, dass dein Geist träge oder leer wird. Bleibe aktiv und erfülle deinen Geist mit klugen und angemessenen Gedanken.

Ida Zsubrits

Blaulicht

Schauplatz: Grabenrunde an der Mariensäule

Zeitpunkt: 23. November 2022, vormittags gegen 10 Uhr

Zeugen: etliche Schaulustige, manche mit Kameras, andere mit Fotoapparaten, viele mit Handys, Menschen, die zufällig hier vorbeikamen wie ich und somit Augenzeugen des Ereignisses wurden.

Ordnungshüter: vier Streifenwagen mit Blaulicht und Polizisten sowohl in den Autos als auch mitten auf den Fahrbahnen in jeder Richtung

Ich wurde stutzig. So viel Einsatz und doch keine Aufregung, kein Rettungswagen, kein Feuerwehrauto, keine lauten Rufe oder zackigen Befehle. Es war merkwürdig, aber nicht unheilverkündend still. Keiner war ungeduldig. Ich hielt inne und wartete gespannt und voller Neugier, all dies im Schein der Blaulichter.

Dann bog von der Spitalbrücke (Ikvahíd) ein riesiger Traktor auf die Grabenrunde ein, schon die Reifen waren viel, viel größer als ich: eine richtige Kraftmaschine. Ein Traktor welcher Größe auch immer ist ein selten gesehenes Fahrzeug in dieser Gegend. Hinter dem Traktor erschien auf einem langen Trailer liegend etwas Riesiges, Dunkles, Langes, Hohes und Breites. (Das erklärt das Polizeizeleil.) Es war eine wunderschön dunkelgrüne, dichte Tanne, befestigt mit etlichen festgezurrten Gurten – und doch nicht mitleiderweckend, eher majestätisch. Dahinter der Kranwagen, ohne den sie später aufgestellt ihre Pracht nicht entfalten könnte. Der Traktor mit der wertvollen Last fuhr auf den Platz ein und manövrierte vorsichtig und langsam hin und her.

Ich wusste zunächst nicht, wo der Baum aufge-

FOTO: FACEBOOK-SEITE SOPRONI ADVENT

stellt werden sollte, ob auf dem Adventsmarkt oder am traditionellen Platz, am Komitatshaus als Weihnachtsbaum dieses Jahres. Dieser Einzug gab für mich an diesem Vormittag das richtige adventliche Gefühl. Dazu trug auch die Tatsache bei, dass Blaulicht auch etwas Wunderbares verheißen kann. So wird Blaulicht für mich in der Zukunft auch das Einläuten in die Weihnachtszeit verkörpern, wie das wegweisende Licht des Sterns.

Erzsébet Ghiczy

Musikalischer Advent 2022

Eine Bildreportage ... so war's heuer

Alles bereit zum Musikalischen Advent 2022

Marion Zeisler und Zsombor Körmendy

Wieder ist ein Jahr vergangen –
die Jugendgruppe mit András Pelikán

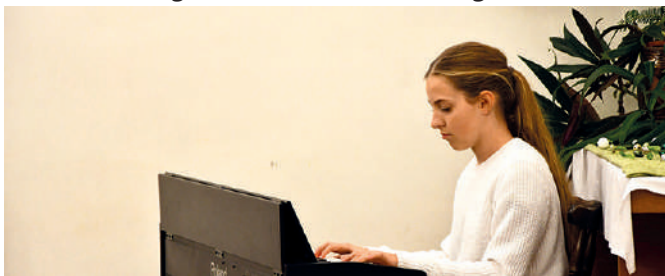
Weihnachtengel: Borcsi Kovács und Zsombor Körmendy

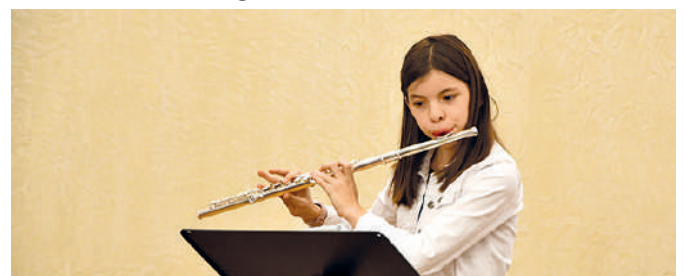
Elzi Illés und Holger Manke führen durchs Programm

Borcsi Kovács und Holger Manke

Lilla Vajda sagt uns an den lieben Advent

Am Weihnachtsbaume ... – Csenge Rév

András Winkler bringt (Selbst-) Erdichtetes

Bärenweihnacht: Erzsébet Ghiczy und Zsombor Körmendy

Froh und munter: Die Mitglieder der Kindergruppe und der Kibiwo

Barna Cser mit einer Eigenkomposition

Márta Farsang

Barnabás Orbán und Gabica Varga

Luca Horváth, Regina Király und Samu Körmeny

Die deutschen Konfirmanden

„Vorfreude, schönste Freude“: Pál Horváth

Robert Wild und die Geschichte vom Lametta

Mitglieder der Band des Lyzeums

Gyöngyi Mátyás und Richard von Fuchs

„Vom Himmel hoch“: Zsombor Körmeny, Kati Németh und Richard von Fuchs

Boróka Varga

Ágoston Frank

Péter Kuzsner und die Petersburger Schlittenfahrt

Große Hits der letzten Jahre: Holger Manke und Oskar Aizenpreis

„Hände“ – das Finale des Musikalischen Advents mit der Jugendgruppe

Weihnachtserinnerungen – Karácsonyi emlékek

Balatonszárszói ifi-hétvégénken a fiatalokat kedves karácsonyi emlékeikről kérdeztük. A következőkben ebből adunk válogatást két nyelven. – Beim Jugendwochenende in Balatonszárszó haben wir die Mitglieder der Jugendgruppe nach besonderen Weihnachtserinnerungen befragt. Einige ihrer Eindrücke sollen in beiden Sprachen erscheinen.

Das Warten auf das Weihnachtsfest lässt wundervolle Erinnerungen in mir aufkommen. Für mich ist es ein Geschenk, wenn liebe Verwandte und Familienmitglieder zusammen sind. Und es ist ein wirkliches Fest, wenn auch die Menschen irgendwie präsent sind, die nicht mehr mit uns feiern können, wie die Großmütter und Großväter. Sie sind bei uns, wenn auch nicht körperlich, so doch in unserem Herzen. Wir fertigen für den Christbaum „Erinnerungskugeln“ an, die uns zu Weihnachten vor Augen führen, was wir an schönen Momenten gesammelt haben. So haben wir von Jahr zu Jahr mehr solcher Erinnerungskugeln, die uns dankbar auf das blicken lassen, was uns – auch als Familie – viel bedeutet. Für das diesjährige Weihnachtsfest wünsche ich mir, dass wir spüren können, dass meine dieses Jahr verstorbene Großmutter im Geist bei uns ist.

Luca Horváth

Nagyon szeretem a karácsonyt. Ilyenkor együtt van a család, közösen vacsorázunk. Délután el-

megyünk templomba, utána hazamegyünk. A karácsonyfa mindig nagyon szépen van feldíszítve. A vacsorát a nagymamám készíti, mindenkinek nagyon ízlik. A hangulat meghitt, családi. Mindenki boldog és elégedett. Az ünnep mindig jó hangulatban telik, és mindenki élvezi az együtt töltött időt.

Nagy Alina

Wodurch wird Weihnachten besonders stimmungsvoll? Was ist es, was alles um uns herum – wie auf Knopfdruck – in den Duft von Tannenzweigen versetzt? Vier Wochen lang bereiten wir uns auf Weihnachten vor, und von Tag zu Tag ertönen die Glocken in den Weihnachtsliedern lauter.

Für mich macht das adventliche Warten und die Vorbereitung auf Weihnachten diese Zeit so besonders. Wir fertigen im Familienkreis gemeinsam den Adventskranz an, wir backen Plätzchen und singen gemeinsam Lieder, die uns auf diese besondere Jahreszeit einstimmen. Dazu gehört für mich genauso, dass wir mit der Jugendgruppe unsere Liedvorträge

für den Musikalischen Advent proben.

Dadurch wird es für mich wirklich Weihnachten!
Borcsi Kovács

Várom a karácsonyt, mivel ilyenkor az egész család összegyűlik. Szeretem, mikor látom a szetteim arcán a mosolyt az ajándékaik miatt. Várom, hogy anyukámmal ismét süssünk sok-sok mézeskalácsot. Nagyon szeretek délutánonként és esténként csak az ajándékok elkészítésével foglalkozni.

Imádom, mikor anyával díszítjük a karácsonyfát és karácsonyi zenéket hallgatunk.

Örülök, hogy anyukám rengeteg időt fektet bele abba, hogy mindenkinek megtalálja a tökéletes ajándékot. Végül pedig várom azt, hogy mindenki izgatottan tépje le a csomagolást az ajándékairól.

Dörner Petra

Für die meisten von uns ist Weihnachten das bedeutungsvollste Fest des Jahres, denn diese wunderbaren Tage begehen die größeren und kleineren Familien immer gemeinsam. Für mich geht es an Weihnachten besonders auch um die Familie, darum, dass die Erwachsenen sich miteinander unterhalten und die Kinder miteinander spielen – und wie alle gemeinsam die Geburt Jesu feiern. Das ist das Wesentliche des Weihnachtsfestes. Wenn ich an Weihnachten denke, dann sehe ich vor meinem geistigen Auge, wie meine Eltern, meine Schwester, meine Cousine und mein Cousin sowie deren Eltern, meine Großmutter, meine Urgroßmutter im Hause meiner Großmutter vertraut vor dem kleinen Weihnachtsbaum sitzen.

Máté Szabó

Szeretem a karácsonyt,
mert egyedi hangulatot teremt,
és lehet bárki bárhol,
de együtt van minden ember lelke.

Szeretem a karácsonyt,
amiért van ekkor sok-sok szeretet,
és lehet bárki bárhol,
de benne van a karácsony szelleme.

Gana Gergő

Ich erinnere mich noch, dass wir, als ich klein war, mit meinen Eltern und Geschwistern zu meiner Großmutter nach Székesfehérvár fahren. Sie hat uns immer mit offenen Armen empfangen und hatte immer ein mehrgängiges Abendessen für uns kreiert. Dann saßen wir gemeinsam am Kamin, plauderten, sangen und lachten. Heute – ohne meine Großmutter

– ist es anders, denn das, wofür sie stand, ist nicht ersetzbar. Doch ich spüre sie – und ich weiß: Sie ist hier. Wenn ich an Weihnachten in der Kirche und in der Familie Gitarre spiele, spüre ich sie und weiß, dass sie stolz auf mich ist. Mit dieser Gewissheit freue ich mich jedes Jahr auf das Weihnachtsfest. Ich wünsche allen ein frohes und gesegnetes Weihnachtsfest.

Regina Király

Számomra a karácsony a legkedvesebb ünnep, mert akkor mindegy, milyen rossz történt akár előtte és mindegy, mennyire vesztünk össze, ezen a napon minden rossz megszűnik és egymásra figyelünk.

Nekünk már szokássá vált, hogy karácsonykor írunk egymásnak egy-két szép, kedves szót, egy-két mondatot, ami közös emlékekre utal, vagy egy dicséretet, ami hétköznap nem igazán hangzik el. Sokszor hét közben a család nincs együtt, mindenki kapkod, fut az egyik helyről a másikra, így sajnos alig van időnk egymással beszélni, de karácsonykor minden lelassul és központban van a család, és más nem számít.

Ezen a napon mindig mindent közösen csinálunk – fadíszítés, mézeskalács sütés. Az a legszebb ebben, hogy semmi sem kötelez minket erre, mégis mindent megteszünk azért, hogy a családnak ez legyen a legszebb emlék – egy nap, ami kikapcsol és feltölt minket.

Ez az az ünnep, ami nekem erőt, megnyugvást és biztonságot ad. Érezhetem azt a tengernyi szeretetet, ami őszinte és akkor sem szűnik meg, ha valami rossz is teszünk. Bocsánatot kérünk, minden harag elszáll, és nem befolyásolja tovább a kapcsolatunkat – ez az őszinte szeretet, amit Istennél érezhetünk a mindennapokban és főként ilyenkor. Mi a családdal így emlékezünk meg Jézus születéséről.

Somlai Mira

Der Weihnachtsfestkreis ist meine liebste Zeit im Jahr. Deshalb beginne ich schon früh, mich darauf einzustimmen. Ich höre schon im November Weihnachtsmusik, beginne meine Weihnachtspullis zu tragen und backe Weihnachtsplätzchen. Ich möchte, dass diese festliche Zeit so lange wie möglich dauern möge. In dieser Zeit sind die Menschen viel netter zueinander und zu sich selbst. Die Zeit des Wartens, die Weihnachtsmärkte und alleine schon das Wissen um dieses Fest hat auf alle Menschen eine gute Wirkung. Dies möchte ich so lange wie möglich spüren.

Zsombor Körmendy

Karácsony. Nekem ez a szó az ünnepet, a boldogságot, a szórakozást jelenti. Mikor a család egybe-

gyűlik és éneklünk, játszunk, átadjuk egymásnak az ajándékokat és hát persze ott a lakoma is. Mindig rengeteg étel gyűlik össze az asztalon, hiszen mindenki hoz valamit. Ezt megelőzően szűk családi körben díszítjük fel a fát, mely mindig gyönyörű lesz. Ez nálunk általában 22-én történik. Miközben díszítünk, szól a lány muzsika a háttérben és mind boldogok vagyunk. Nekem ezt jelenti a karácsony.

Én mindig várom, hisz ez egy nagyszerű ünnep arra, hogy összejöjjen a család.

Cserjesi Marcell

Mir liegt Weihnachten sehr am Herzen. Die Familie ist in Frieden und Liebe beisammen. Als ich klein war, habe ich mich wegen der Geschenke und der Überraschungen immer besonders auf Weihnachten gefreut. Jetzt, da ich schon größer bin, geht es mir nicht mehr so sehr um die Geschenke, als vielmehr darum, dass die Familie wieder in Liebe zusammenkommt. Deshalb ist Weihnachten mein Lieblingsfest.

Máté Lankovics

A karácsony az egy olyan nap, amikor Jézus születését ünnepeljük. Ilyenkor az egész család összegyűlik, megajándékozzuk egymást és mindenki boldog.

Jakab Ádám

Weihnachten war schon immer mein Lieblingsfest. Besonders mag ich die Stimmung dieses Festes. Besonders denke ich an das Weihnachtsfest, das in eine Schneeballschlacht – gemeinsam mit meinen Cousins und der engen Familie – übergegangen ist. In diesem Moment habe ich unbeschwertes Glück erlebt.

Virág Haraszthy

Karácsony környékén gyakran előkerül a kérdés, hogy mi jobb, adni vagy kapni. Vannak helyzetek, amikor azzal, hogy adsz, egyszerre kapsz is, bár többnyire ez nem fizikai értelemben értendő.

Nekem egy nagyon meghatározó élményem ezzel és a karácsonnyal kapcsolatban évekkal ezelőtt volt, mégis sokszor eszembe jut.

Nyolcadikos voltam, és rendszeresen segítettem a különböző hunyadis programokban. Karácsony előtt volt az Aranymasni Adománygyűjtés, ahol minden évben egy hátrányosabb helyzetű kis településnek gyűjtöttünk ruhát, tartós élelmiszert, a fiatalabbaknak írószert, játékot, édességet. Abban az évben minden gyereknek külön összeraktunk egy-egy dobozba egy kis saját csomagot. Mivel többen egy héten át majd minden délutánt ezzel töltöttünk, elmehettünk átadni az összegyűlt adományokat.

A téli szünet előtti utolsó héten indultunk el hajnalban egy északkelet-magyarországi kis faluba, néhány tanár és diák, egy 50 fős busszal, még az üres helyek is mind telepakolva. Már ez is meghatározó volt, hogy láttam, néhány hét alatt mennyi minden gyűlt össze. Mégis a legemlékezetesebb része az volt, amikor a gyerekek megkapták a személyre szóló csomagjaikat.

Máshogy tudom értékelni, hogy mennyi minde nem van, az ajándékokat, amiket kapok, miután láttam, hogy a legtöbben egy-egy füzetnek, plüssállatnak, kis csokinak jobban örülnek, mint sokan a korukbeliek közül a környezetünkben egy új telefonnak.

Máshogy látom, mennyire szerencsés vagyok, miután láttam, hogy van, akinek egy csokimikulás is kiváltságnak számít karácsonykor.

Azóta hiszem el igazán, hogy egy-egy egészen apróságnak tűnő ajándék is számíthat nagyon sokat egy embernek.

Akkor úgy indultunk el, hogy mi viszünk, mi adunk, de én nagyon sokat kaptam is ettől az úttól.

Varga Petra

Weihnachten ist mein Lieblingsfest. Am 24. Dezember bin ich vormittags immer bei meiner Großmutter. Ich schmücke dann gemeinsam mit meiner Schwester ihren Weihnachtsbaum. Dann am Nachmittag gehen wir in die Kirche und besuchen gemeinsam den Gottesdienst. Danach feiern wir zuhause im Kreise der Familie. Nach dem Abendessen setzen wir uns um den Weihnachtsbaum und packen die Geschenke aus. Als ich klein war, bekam ich immer Legos, die ich dann drei Tage lang zusammengebaut habe. An Weihnachten mag ich, dass die Stimmung immer gut ist.

Julka Vajda

Emlékszem egy régi karácsony estére, kiskorom egyik legszebb napja volt.

Régebben nagyon sokat tévéztem és mindig láttam a reklámban egy elektromos beszélő lovat, ami nagyon megtetszett és anyáéktól csak azt a lovat kértem, mert tényleg szerettem volna.

Karácsony előtt egy nappal még el is sírtam magam anyáéknak, hogy remélem, megkapom.

Nagyon jó emlék az a karácsonyom, mert megkaptam a lovat. Még sikítoztam is örömben.

Ez a csodálatos plüssjáték még mindig megvan és előhozza annak a csodás karácsonynak az emlékét.

Pfeiffer Zoé

Eines der für mich eindrucklichsten Ereignisse rund um das Weihnachtsfest ist das Schmücken des Baumes. Wir schmücken den Christbaum immer ge-

meinsam am Vormittag vor Weihnachten, und dieser Moment hat eine besondere Stimmung. Während wir die vielen schönen farbigen Christbaumkugeln und verschiedenen Holzschmuck an den Baum hängen, lauschen wir der Weihnachtsmusik. Das mag ich sehr. Spätestens in diesem Moment bin ich ganz auf das Weihnachtsfest eingestimmt und ich spüre die Spannung in mir, die nichts anderes als die Vorfriede auf den Abend ist. Wenn es dann Abend geworden ist, sitzen wir gemeinsam unter dem Christbaum und packen die Geschenke aus und essen gemeinsam. An diesem Abend sind alle froh, und es gibt keine Probleme und keine Sorgen.

Barna Cser

A tavalyi templomi karácsonyfa-díszítés volt a legszebb karácsonyi élményem, ami összehozott a nálam idősebb ifisekkel. Miután feldíszítettük a fe-

nyőfát, kimentünk hógolyózni a templom elé. Miközben hógolyóztam, arra eszméltem, hogy esik a hó és mindenki boldog.

Lankovics Bálint

Weihnachten bedeutet für mich die Zeit mit der Familie und mit Freunden. Es bedeutet Erholung und die Möglichkeit, Kraft zu tanken. In der Zeit vor Weihnachten ist jeder bemüht, alle Aufgaben zu erledigen, um dann Zeit für die Familie zu haben. Der Heilige Abend bedeutet mir besonders viel. Alle sind im Kreise ihrer Liebsten, essen gemeinsam, lachen und unterhalten sich. Für mich bedeutet weniger das neue Jahr den Neuanfang, sondern bereits Weihnachten. Ich mag besonders gerne auf den Weihnachtsmarkt gehen, wo mich der Plätzchenduft umfängt.

Ida Zsubrits

Nekem az jelenti az igazi élményt
Amikor karácsony éjén
Beindul a családi izgalom
Majd vele együtt a közös bizalom
Hogy senki se nézzen be a nagyszobába
Nehogy meglássák sajátjukat az ajándékok sorában
és próbáljuk a kicsiknek nem leplezni
hogy a karácsonyfát nem a Jézuska szerzi
és nagymamám előhossa a kaját
ami az összes ember szívét megdobogtatná
és együtt csámcsogunk a kőkemény mézeskalácson
Miközben arra gondolok: ez az igazi karácsony

Kiss Tamara

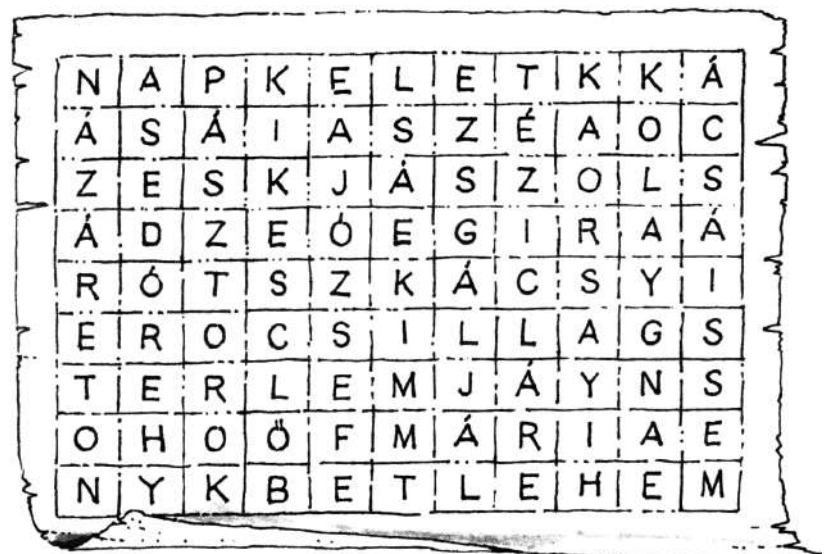
Engedjétek hozzám jönni...

Karácsonyi szókereső

A betűhálóban Jézus születéséhez kapcsolódó szavakat találhatsz meg és két próféta nevét is elrejtettük! A próféták fontos dolgokat jövendöltek a Messiásról!

Keresd meg ezeket a szavakat: ÁCS, ANGYALOK, BETLEHEM, BÖLCSEK, CSILLAG, ÉZSAIÁS, HERÓDES, IGE, JÁSZOL, JÓZSEF, MÁRIA, MESSIÁS, MIKEÁS, NAPKELET, NÁZÁRET, NYÁJ, PÁSZTOROK

A betűhálóban a szavakat vízszintes és függőleges irányban jobbra-balra, illetve lefelé vagy felfelé húzd ki, a megmaradó betűkből egy értelmes kifejezést állíthatsz össze!

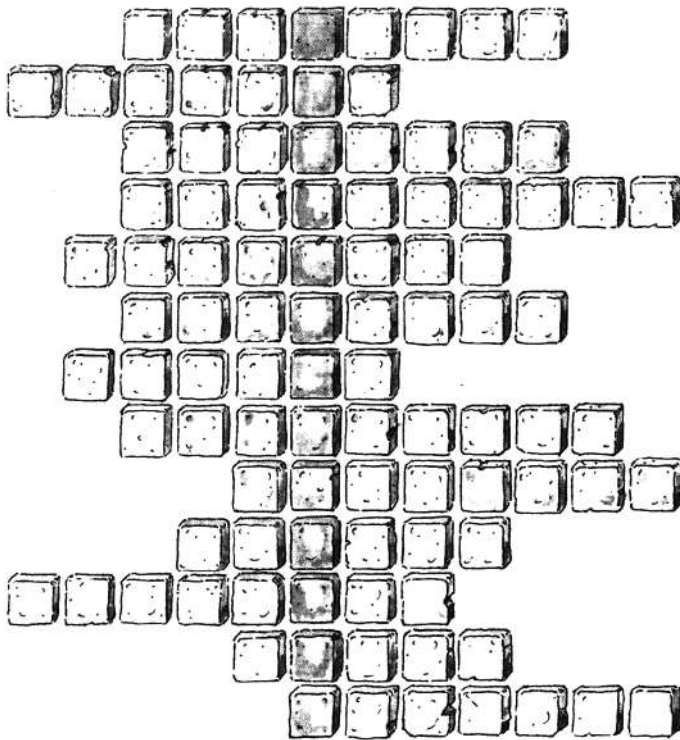

Karácsonyi rejtvény

Segítségül olvasd el Lukács 2,1-20-at!

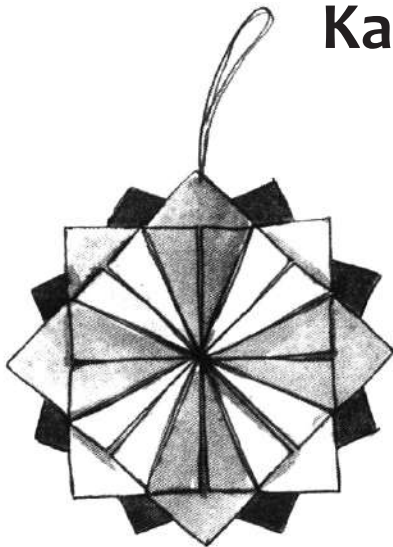
Mi a legfontosabb az emberek számára?

Megtudod a szürkére színezett függőleges sorból.

1. Hogyan nevezzük még Jézus Krisztust?
2. Ebben a tartományban található Názáret.
3. Hogyan hívják másként Dávid városát?
4. Ezt tette az Úr angyala a pásztorokkal.
5. Ő volt a helytartó Jézus születésekor.
6. A földön béke és az emberekhez...
7. Ki jelentette a jó hírt a pásztoroknak?
8. Ez volt az ok, amiért Máriáék útra keltek.
9. ... a magasságban Istennek.
10. Ide fektette Mária Jézust.
11. Ő volt a császár Jézus születése idején.
12. Hol tanyáztak a pásztorok?
13. Honnan indult el József és Mária?

Karácsonyfadísz

Szükséged lesz: színes hajtogatható papírokra (16 db 2x2 cm-es, vagy 4x4 cm-es), ollóra, kétoldalas ragasztóra, aranszínű zsinórra.

Az első négyzetet kettéhajtjuk az átlója mentén, majd kinyitjuk. (1. ábra)

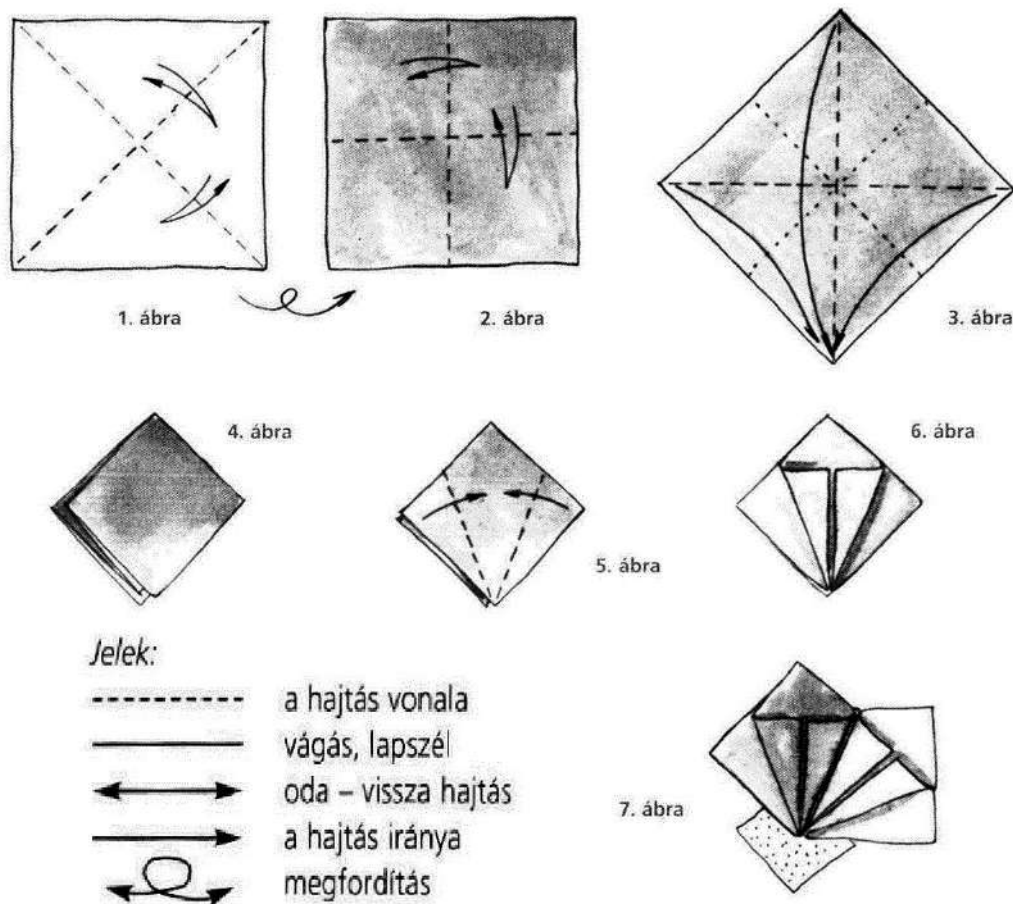
Megfordítjuk a négyzetet, meghajtjuk az oldalfelezőket és ismét szétnyitjuk. (2. ábra)

A sarkakat egymás felé húzva batyuhajtást készítünk. (3., 4. ábra)

A felső oldal füleit behajtogatjuk az átlóhoz. (5. ábra)

Meghajtogatjuk a másik 15 papírt is.

A kétoldalas ragasztóból levágunk egy kisebb darabot. Felragasztjuk a csillag első nyolc darabját.

Ügyeljünk, hogy a 6. ábrán az alsó sarok a középpont-ra essen, és arra is, hogy a csillag részei szorosan illeszkedjenek. (7. ábra)

Megfordítjuk a csillagot. A kétoldalas ragasztó hátuljáról lehúzzuk a védőfóliát, és ráragasztjuk az aranyzsinórt. A maradék nyolc darabot is felragaszt-

jük. Minden csúcst az előző rész csúcsai közé essen.

Kellemes időtöltést és örömteli gyönyörködést az elkészült díszekben!

Forrás: Ötlettár, Gyermekmunkások lapja

Összeállította: Óri Katalin

Intézményeink életéből

Szószékcseré iskoláinkban

Természetesen a címet nem úgy kell érteni, hogy a szószékek, a felolvasópultok vándoroltak volna. Ennek ellenére érdekes, izgalmas egy-egy ilyen szószékcseré.

Arról van szó, hogy a város három evangélikus iskolája nagyon egymásra utalva, egymással karöltve működik. A két gimnázium, a Líceum és az Eötvös, valamint a Hunyadi általános iskola sok ponton találkozik: az Eötvös koleszosai a Líceum kollégiumában laknak, ahol mindhárom iskola lelkésze szokott esti áhítatot tartani; a hunyadi gyerekek nagy számban választják továbbtanulásuk színhelyeként a két gimnázium egyikét; az Eötvös iskolalelkésze a Hunyadiiban is tart órát. Együtt dolgozunk, nem egymás ellen.

És ami most a legfontosabb: mindhárom iskola áhítattal kezdi hétfő reggel a hetet. Ez hozta az ötletet, hogy mi lenne, ha kipróbálnánk a másik két szószéket? Ha az Eötvös lelkésze a Líceumba, a Líceumé a Hunyadi, a Hunyadié az Eötvösbe menne – aztán cserélnék? Az ötlet régebben született, de az elmúlt évben a covid miatti óvatosságtól vezérelve még félig-meddig online működtek az áhítatok. Idén azonban nem volt akadálya annak, hogy két reggeli áhítatot (egy októberit és egy novemberit) más-más iskolában tartsunk.

Nagy kísérlet ez, belehelyezkedni egy másik iskola hangulatába, felvenni annak az áhítatrendnek a logikáját, ismeretlen diákokhoz beszélni. Hason-

ló módon nagy kihívás volt, hogy tudtuk, ezekben a percekben épp a mi „otthoni” szószékünkön más áll, és reménykedtünk, hogy minden rendben megy, hogy a tanár kollégák jó házigazdaként fogadják a vendég prédikátort, hiszen mi éppen nem vagyunk otthon. És izgultunk, hogy személyünkön keresztül mit éreznek meg a másik iskola diákjai a mienk hangulatából, lelkéből?

Nem tudok más nevében beszélni, csak a saját tapasztalataimat tudom leírni. Mivel mindkét másik iskolában vannak 5-8. osztályosok, nekem át kellett gondolnom, hogy azok a képek, hasonlatok, az a stí-

lus, amit én az eötvösös kamaszok között megszoktam, mennyire fog „átmenni” egy kisebb korosztály előtt? Más a tér is: a Hunyadi hatalmas aulájában a földön üldögélve hallgatnak a diákok – akár az Eötvösben, igaz, ott a tornaterem adja meg a hátteret, a Líceumban pedig a díszteremben gyűlnek össze az érdeklődők. Nekünk, iskolalelkészeknek is jó belekóstolni a másik munkájába, és a diákoknak is érdekes lehet megízlelni egy másik lelkész gondolkozásmódját, stílusát.

Hegedűs Attila

Örömhozó Mikulás

Idén a Szeretetotthonunkba is el tudott látogatni a Mikulás, aki a Covid-időket Lappföldön vészelte át rénszarvasaival együtt. Kissé rendhagyó módon, krampusz helyett angyalkával és fájdaloműző aranyvirgáccsal érkezett.

Minden lakónkhoz bekopogtattak – magaviseletől függetlenül – jókívánságokat és édességet osztottak. A szemfülesebbek az ajtajuk elé tették különféle lábbelijüket, amiket szintén nem lehetett szaloncukor nélkül hagyni. Legbátrabb lakónk hálája jeléül magyar: nótát énekelt a Fehérszakállúnak.

Szívmengető volt látni, hogy kivétel nélkül mindenki – még a zárkózottabb, megviseltebb lakók is – mosolyogva, örömmel vett részt ebben a „játékban”, ami talán gyerekkori Mikulás-émlékeiket idézte fel, néhány percre elfeledtetve velük testi-lelki fájdalmaikat.

Fábián Eszter terápiai munkatárs

Karácsony a szeretetotthonban

Tapasztalatunk, hogy az advent időszakát, a karácsonyt megélni és ünnepelni a Szeretetotthon lakóinak is lehet örömteli élmény. Már december elején megkezdődik az ünnepi készülődés, várakozás: lakóink saját igényük szerint és örömeikre öltöztetik díszbe a lakókörnyezetüket, a kézműves foglalkozásokon készült díszekkel pedig ünnepivé varázsoljuk a közös helyiségeket. December hónapban társintézményeink diákjai színes programokkal szereznek örömet az

itt élők számára.

Karácsonyi műsorunkban az Otthon lakói, a munkatársaink, a munkatársaink gyermekei is fellépnek, többek között versekkel, megható történetekkel, közös énekléssel teremtünk bensőséges pillanatokat. Karácsonykor emellett ünnepi menüvel, ajándécsomaggal kedveskedünk valamennyi ránk bízott idős testvérünknek.

Kunstár Ágnes

Tervezett programok

Csoportjaink alkalmai

- **bibliaóra** minden szerdán 18 órakor a klubszobában (december 28-án elmarad)
- **ifi-Jugendgruppe** csütörtökönként és pénteken-

ként felváltva 18 órakor az ifiteremben

- **női imaóra** január 18-án, február 1-jén és 15-én, szerdán 19 órakor a klubszobában

- **nőslénykör** (férfi beszélgetőkör) január 9-én és február 13-án, hétfőn 20 órakor a lelkeszi hivatalban
- **Glaubensgesprächskreis** január 13-án, 27-én, február 10-én és 24-én, pénteken 15.30-kor a lelkeszi hivatalban
- **Kirchenkaffee** január 15-én és február 19-én, vasárnap a német istentisztelet után a kisteremben
- **baba-mama kör** január 18-án, február 1-jén és 15-én, szerdán 10 órakor a klubszobában
- **gyerek-istentiszteleti teaház** január 8-án vasár-

nap, a „Tízórai”-istentisztelethez csatlakozóan és február 12-én, vasárnap, a gyerek-istentisztelethez csatlakozóan, a nagyteremben

- **Fifi** (fiatal ifi) január 14-én és február 11-én, szombaton 9.30-kor a klubszobában
- **bábcsoport** január 21-én és február 18-án, szombaton 10 órakor a klubszobában
- **Kindergruppe** január 11-én, 25-én, február 8-án és 22-én, szerdán 16.30-kor a klubszobában

Egyéb programok

- **Január 13-án, pénteken 15 órakor** ünnepi istentiszteletet tartunk a Fabricius szeretetotthonban, ez alkalommal iktatja be tisztségébe dr. Tóth Károly a szeretetotthon megválasztott lelkészét, Hegedűs Attilát, ígét hirdet Szemerei János püspök, az alkalmon szolgál Ihász Beatrix esperes is.
- **Január 16. hétfő és 21. szombat között** tartjuk Sopronban az imahetet a keresztények egységéért, az istentiszteletek 17 órakor kezdődnek.
- **Január 28-án, szombaton 15 órakor** farsangi fánkdélutánt tartunk a gyülekezeti házban. A résztvevőktől előzetes jelentkezést kérünk január 22-éig.
- **Februárban és márciusban** a korábbi években megszokottól eltérő rendben tartjuk a vasárnap dél-

utáni istentiszteleteket: a hónap 1. és 3. vasárnapján 16 órakor Fertőszentmiklóson, a hónap 2. vasárnapján 16 órakor a kórházkápolnában, a vasárnap 15 órakor kezdődő Balfi istentisztelet pedig a hónap 4. vasárnapján lesz úrvacsorás.

- **Február 1-jén, szerdán 17 órakor** beiskolázási tájékoztatót tartanak a leendő első osztályos gyerekek szüleinek a Hunyadi iskolában.
- **Február 12-én, vasárnap a 10 órakor** kezdődő istentisztelet keretében, a Házasság hete programsorozat részeként megáldjuk a házaspárokat. Szeretettel hívunk minden házaspárt, aki megerősítő áldást szeretne kérni kapcsolatukra.

Istentiszteleti szolgálati beosztás

2022. karácsony – 2023. böjt

december 24. (szenteste)

- 16.00 Balf: Pelikán András
- 16.00 szeretetotthon: Hegedűs Attila
- 17.00 német: Holger Manke
- 18.00 magyar (csatlakozó úrvacsorás): Pelikán András

december 25. (karácsony 1. napja)

- 8.00 magyar (úrvacsorás, áldozati gyűjtéssel): Dr. Tóth Károly
- 9.00 német (úrvacsorás, áldozati gyűjtéssel): Holger Manke
- 10.00 magyar (úrvacsorás, áldozati gyűjtéssel): Dr. Tóth Károly
- 15.00 szeretetotthon (úrvacsorás): Hegedűs Attila
- 15.00 Balf (úrvacsorás): Dr. Tóth Károly
- 16.15 Fertőszentmiklós (úrvacsorás): Dr. Tóth Károly

december 26. (karácsony 2. napja)

- 8.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András
- 9.00 német: Holger Manke
- 10.00 magyar (csatlakozó úrvacsorás): Pelikán András

december 31. (óév)

- 16.00 német (úrvacsorás): Holger Manke
- 17.00 magyar (úrvacsorás): Matus Klára Krisztina

január 1. (újév)

- 8.00 magyar (úrvacsorás): Dr. Tóth Károly
- 9.00 német: Manke-Lackner Eszter
- 10.00 magyar (úrvacsorás): Dr. Tóth Károly
- 15.00 szeretetotthon: Hegedűs Attila
- 15.00 Balf (úrvacsorás): Dr. Tóth Károly
- 16.00 kórházkápolna (úrvacsorás): Dr. Tóth Károly

január 5.

- 17.00 Wochenpredigt: Holger Manke

január 6. (vízkereszt)

- 18.00 magyar a nagyteremben (úrvacsorás): Dr. Tóth Károly

január 8. (vízkereszt utáni 1. vasárnap)

- 8.00 magyar: Pelikán András
- 9.00 német (úrvacsorás): Holger Manke
- 9.00 gyerek-istentisztelet: Dr. Tóth Károly
- 10.00 magyar („Tízórai”, úrvacsorás): Pelikán András

15.00 Balf: Pelikán András	
16.00 Fertőszentmiklós: Pelikán András	
január 12.	
17.00 Wochenpredigt: Holger Manke	
január 13.	
15.00 lelkésziktató istentisztelet a szeretetotthonban: Szemerei János püspök	
január 15. (vízkereszt utáni 2. vasárnap)	
8.00 magyar: Pelikán András	
9.00 német: Holger Manke	
9.00 gyerek-istentisztelet: Dr. Tóth Károly	
10.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András	
15.00 Balf (úrvacsorás): Pelikán András	
január 16.	
17.00 domonkos templom (ökumenikus imahét): Dr. Tóth Károly	
január 17.	
17.00 Szentlélek-templom (ökumenikus imahét): Dr. Barta Zsolt református lelkész	
január 18.	
17.00 református templom (ökumenikus imahét): Pelikán András	
január 19.	
17.00 református templom (ökumenikus imahét): Németh István róm. kat. plébános	
17.00 Wochenpredigt: Holger Manke	
január 20.	
17.00 evangélikus templom (ökumenikus imahét): Barta Livia református beosztott lelkész	
január 21.	
17.00 evangélikus templom (ökumenikus imahét): Mészáros Domonkos OP róm. kat. szerzetespap	
január 22. (vízkereszt utáni 3. vasárnap)	
8.00 magyar: Dr. Tóth Károly	
9.00 német: Holger Manke	
9.00 gyerek-istentisztelet: Dr. Tóth Károly	
10.00 magyar: Dr. Tóth Károly	
15.00 Balf: Dr. Tóth Károly	
16.00 Fertőszentmiklós: Dr. Tóth Károly	
január 26.	
17.00 úrvacsorás Wochenpredigt: Holger Manke	
január 29. (vízkereszt utáni utolsó vasárnap)	
8.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Pelikán András	
9.00 német (áldozati gyűjtéssel): Holger Manke	
9.00 gyerek-istentisztelet: Pelikán András	
10.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Pelikán András	
15.00 Balf: Pelikán András	
február 2.	
17.00 Wochenpredigt: Holger Manke	
február 5. (hetvened vasárnap)	
8.00 magyar (úrvacsorás): Dr. Tóth Károly	
9.00 német: Holger Manke	
9.00 gyerek-istentisztelet: Pelikán András	
10.00 magyar („Tízórai”, úrvacsorás): Óri Katalin	
15.00 Balf: Dr. Tóth Károly	
16.00 Fertőszentmiklós: Dr. Tóth Károly	
február 9.	
17.00 Wochenpredigt: Holger Manke	
február 12. (hatvanad vasárnap)	
8.00 magyar: Dr. Tóth Károly	
9.00 német (úrvacsorás): Holger Manke	
9.00 gyerek-istentisztelet: Dr. Tóth Károly	
10.00 magyar (házaspárok megáldásával): Dr. Tóth Károly	
15.00 Balf: Dr. Tóth Károly	
16.00 kórházkápolna: Dr. Tóth Károly	
február 16.	
17.00 Wochenpredigt: Holger Manke	
február 19. (ötvened vasárnap)	
8.00 magyar: Pelikán András	
9.00 német: Holger Manke	
9.00 gyerek-istentisztelet: Pelikán András	
10.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András	
15.00 Balf: Pelikán András	
16.00 Fertőszentmiklós: Pelikán András	
február 23.	
17.00 Wochenpredigt: Holger Manke	
február 26. (böjt 1. (Invocavit) vasárnapja)	
8.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Pelikán András	
9.00 német (áldozati gyűjtéssel): Holger Manke	
9.00 gyerek-istentisztelet: Pelikán András	
10.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Pelikán András	
15.00 Balf (úrvacsorás): Pelikán András	

A 10 órakor kezdődő magyar nyelvű istentisztelet minden vasárnap csatlakozó úrvacsorás.

Minden vasárnap és az egyházi ünnepek első napján 15 órakor istentiszteletet tartunk a Fabricius szeretetotthon kápolnájában.

Christophoros

A Soproni Evangélikus Egyházközség újságja, nyomtatva 360 példányban.
Várható következő megjelenés: 2023. böjt, Felelős kiadó: Dr. Tóth Károly
9400 Sopron, Színház utca 27. e-mail: sopron@lutheran.hu, web: <https://sopron.lutheran.hu>
tel: 99/523-002 számlaszám: 11737083-20006895